

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav matematiky a kvantitativních metod

Pojistná ochrana podniku
Akhrorjon Ortikov

Bakalářská práce
2022

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Akhrorjon Ortikov**
Osobní číslo: **E18742**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Ekonomika a provoz podniku**
Téma práce: **Pojistná ochrana podniku**
Zadávající katedra: **Ústav matematiky a kvantitativních metod**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je analyzovat možnosti využití různých druhů pojistné ochrany podnikatelské činnosti.

Osnova:

- Cíle práce, metody a postupy zpracování.
- Analýza stávající situace pojistné ochrany ve vybrané společnosti.
- Optimalizace pojistné ochrany ve vybrané společnosti.

Rozsah pracovní zprávy: **35**
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

BŮHM, A. a K. MUŽÁKOVÁ. Pojišťovnictví a regulace finančních trhu. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2010. 184 s.

DUCHÁČKOVÁ, E. Principy pojištění a pojišťovnictví. 3. vyd. Praha: Ekopress, 2009. 224 s.

RŮČKOVÁ, P. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 4. akt. vyd. Praha: Grada, 2011. 143 s.

VÁVROVÁ, E. Finanční řízení komerčních pojišťoven. 1. vyd. Praha: Grada, 2014. 190 s. Expert(Grada).

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Hana Boháčová, Ph.D.**
Ústav matematiky a kvantitativních metod

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2020**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2021**

L.S.

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

Prohlašuji:

Práci s názvem „Pojistná ochrana podniku” jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 10. 3. 2022

Akhrorjon Ortikov v.r.

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto rád bych poděkoval mé vedoucí práce Mgr. Haně Boháčové, Ph.D. za vedení mé bakalářské práce, za cenné rady, které mi poskytla a za trpělivost v průběhu vypracování práce. Dále bych chtěl poděkovat mé rodině a kamarádům, kteří mi podporovali během celého studia.

ANOTACE

Tato bakalářská práce se zabývá identifikací rizik, které hrozí určitému podniku, seznámením s aktuálním pojistným krytím tohoto podniku, analýzou vhodných pojistných produktů pro krytí zjištěných rizik a v konečné fázi také navržením optimální pojistné ochrany pro tento podnik. V první kapitole jsou vysvětlené pojmy riziko a risk management, druhá kapitola se zabývá definováním pojmů v pojišťovnictví, které jsou nezbytně nutné pro lepší orientaci v celé bakalářské práci. V další kapitole je představen vybraný subjekt, jeho činnost, rizika, která mohou ohrozit chod tohoto podniku, a jeho aktuální pojistná ochrana. V poslední části bakalářské práce jsou popsány nabídky, které byly získány od jednotlivých pojišťoven, následně jsou tyto nabídky vzájemně srovnány.

KLÍČOVÁ SLOVA

riziko, pojištění, pojistná ochrana, podnik, optimalizace

TITLE

Insurance protection of the enterprise

ANNOTATION

This bachelor thesis deals with the identification of risks that threaten a particular enterprise, familiarization with the current insurance coverage of this enterprise, analysis of appropriate insurance products to cover the identified risks and at the final stage of designing the optimal insurance protection for this enterprise. In the first chapter, the concepts of risk and risk management are explained, the second chapter deals with the definition of terms in the insurance industry that are essential necessary for better orientation throughout the bachelor's thesis. The next chapter presents the selected entity, its activities, risks that may threaten the operation of this enterprise and its current insurance protection. In the last part of the bachelor thesis described the offers that were obtained from individual insurance companies and subsequently compared these offers.

KEYWORDS

risk, insurance, insurance protection, enterprise, optimization.

Obsah

Úvod.....	10
1 Riziko.....	12
1.1 Riziko	12
1.2 Risk management	14
2 Základní pojmy v pojištění a pojišťovnictví.....	17
2.1 Pojem pojištění.....	17
2.2 Členění pojištění.....	17
2.2.1 Základní členění pojištění	17
2.2.2 Členění podle právního pohledu	18
2.2.3 Členění podle tvorby rezerv	18
2.2.4 Členění podle druhu krytých rizik	18
2.2.5 Členění podle předmětu pojištění	19
2.3 Účastníci pojistného trhu.....	19
2.4 Pojistný produkt	21
2.5 Pojistné podmínky, pojistná smlouva	22
2.6 Pojistné plnění	24
2.7 Pojistná doba a pojistné období.....	25
2.8 Pojistné.....	25
2.8.1 Kalkulace pojistného.....	26
2.8.2 Netto pojistné	26
2.8.3 Správní náklady	27
2.8.4 Vyjádření pojistného	28
2.9 Životní a neživotní pojištění.....	28
2.9.1 Pojištění osob	28
2.9.2 Pojištění majetku.....	29
3 Charakteristika subjektu	33
3.1 Informace o vybraném subjektu.....	33
3.2 Současná pojistná ochrana subjektu.....	33
3.3 Risk management v podniku	35
3.4 Preference společnosti při výběru pojistné ochrany.....	37
4 Optimalizace pojistné ochrany.....	40
4.1 Výběr pojistitele	40
4.1.1 Výběr pojistné ochrany	41
4.2 Nabídka Generali České pojišťovny	41
4.3 Nabídka Kooperativy	43

4.4	Nabídka Allianz	45
4.5	Nabídka ČSOB.....	47
4.6	Nabídka ČPP	49
4.7	Hodnocení a výběr optimální nabídky	51
4.8	Optimální pojistná ochrana	55
	Závěr	56
	Seznam použité literatury	57

Seznam tabulek

Tabulka 1: Subjektivní a objektivní rizika.....	13
Tabulka 2: Současná pojistná ochrana zkoumaného subjektu.....	35
Tabulka 3: Kritéria pro rozhodnutí společnosti	37
Tabulka 4: Normové váhy kritérií	38
Tabulka 5: Pět největších pojišťoven na trhu podle předepsaného pojistného.....	40
Tabulka 6: Nabídka Generali České pojišťovny.....	42
Tabulka 7: Nabídka Kooperativy.....	44
Tabulka 8: Nabídka Allianz.....	46
Tabulka 9: Nabídka ČSOB pojišťovny.....	48
Tabulka 10: Nabídka ČPP.....	50
Tabulka 11: Hodnocení nabídek	54

Úvod

Tvrdá konkurence na trzích současné ekonomiky předpokládá potřebu jasného definování perspektiv a směrů rozvoje podnikatelské činnosti s ohledem na pravděpodobnost vzniku rizik objektivní a subjektivní povahy. Dvojí povaha rizika a rozsah jeho dopadu na rozvoj podnikatelských aktivit jsou nezávislé na vůli člověka a nejsou jím regulované. Avšak přítomnost dvou složek v povaze rizika umožňuje zvolit efektivnější metody a techniky optimalizace manažerských řešení a minimalizace rizik samotných. Vytvořením potřebného kontrolního prostředí, trvalým informováním zaměstnanců a prováděním vnitřní kontroly ekonomický subjekt rozhoduje o správném řízení rizika.

Tématem této bakalářské práce je „Pojistná ochrana podniku“. Význam tématu spočívá v tom, že ekonomická rizika jsou nezbytnou součástí každého podnikání, protože reálná situace téměř nikdy úplně neodpovídá té plánované nebo žádoucím parametrům. Správně provedená analýza a posouzení ekonomických rizik umožňují podniku identifikovat oblasti, kde je zvýšené riziko, a učinit včasné rozhodnutí o snížení vlivu negativních důsledků. Cílem této bakalářské práce je optimalizace stávající pojistné ochrany vybraného podniku. Pro dosažení tohoto cíle práce nejprve vysvětluje pojmy jako riziko a pojištění. Dále je osvětleno, jaký podnik konkrétně bude v práci zkoumán, čím se tento podnik zabývá a jak má v současnosti nastavenou pojistnou ochranu. Dále jsou představené optimální pojistné produkty od největších pojišťoven a také ty produkty, které jsou pro podnik nezbytné.

Práce je rozdělena do dvou částí: teoretické a praktické. Tyto části jsou dále rozdělené do celkem čtyř kapitol. V první kapitole teoretické části jsou vysvětlené pojmy riziko a risk management, popsána subjektivní a objektivní rizika, rozměry rizika a je také ukázáno, na jaké fáze se dělí risk management.

Ve druhé kapitole jsou objasněny pojmy spojené s pojištěním, je zde možné nalézt informace o tom, jak se pojištění dělí, kdo jsou účastníci pojistného trhu, co znamená pojistný produkt, jakým způsobem se člení a co jsou to obnosová a škodová pojištění. Dále ve druhé kapitole nalezneme pojmy jako pojistný zájem, pojistná smlouva a pojistné podmínky. Důležitou roli hraje také pojem pojistné, jež znamená cenu služby pojistných produktů, navíc se dozvíme, jak se tato cena počítá. V neposlední řadě je v kapitole probrané pojištění životního a neživotního typu, což je nezbytně nutné pro pochopení dalších kapitol.

Praktická část práce začíná kapitolou, která se věnuje představení vybraného subjektu. Zde je vysvětlena činnost tohoto podniku, jeho majetková situace i aktuální pojistná ochrana.

Jednatelům společnosti byly stanoveny preference pro výběr optimální nabídky pojistné ochrany.

V poslední kapitole byly zpracovány nabídky pojistné ochrany u vybraných pojišťoven. Tyto nabídky byly podrobně vysvětlené, vyhodnocené a srovnané mezi sebou. Následně byla vybrána neoptimálnější varianta, která byla spočítaná na základě kritérií stanovených jednatelem společnosti.

V závěru bylo provedeno celkové zhodnocení této práce a dosažení vytyčeného cíle.

1 Riziko

V první kapitole jsou vysvětleny pojmy riziko a risk management. Nachází se zde také klasifikace rizik, jež je nezbytně nutná pro lepší představení problému v dané bakalářské práci.

1.1 Riziko

Pojem riziko se v odborné literatuře objevuje často, ale není definována jednotná verze tohoto pojmu. Níže se nachází několik verzí definice rizika od různých autorů. Na riziko je možné dívat se ze čtyř úhlů pohledu. V prvním vidíme riziko, jako je například výskyt ztráty v budoucnosti. V tomto případě je na místě klást si otázku, zda se v budoucnu ztráta objeví, nebo ne. Druhým pohledem na riziko je četnost výskytu ztráty v periodách. Výsledkem může být číslo v rozmezí nula až nekonečno. Třetí pohled zkoumá časování, aby bylo zjištěno, kdy se tato událost vyskytne. Čtvrtý pohled je spojený se závažností možného rizika a odpovídá na dotaz, jak velkou částku budeme nuceni zaplatit pro pokrytí ztráty na základě skutečnosti vyplývající z rizika (Gourieroux a Josiak, 2007).

Riziko je možné chápat jako určitou míru nejistoty, kterou můžeme měřit pomocí určité hodnoty pravděpodobnosti. Pojem riziko lze označit možností vzniku události s výsledkem, který se odchyluje od cíle s určitou objektivní pravděpodobností, a riziko je stav, v němž je budoucí situace předem pravděpodobná a je známé rozdělení pravděpodobnosti (Ducháčková, 2005).

Dle Řezáče (2011) je pojem riziko z hlediska pojištění (z arabského slova „risk“) definován jako záporná odchylka od normálu, jako nepříznivá událost v lidském životě. To znamená, že riziko je možnost vzniku záporné odchylky od normálu, ne samotná odchylka.

Riziko je těsně spojeno s pojištěním, protože pojistitel přebírá rizika, jež z tohoto důvodu musí prozkoumat (povahu a zákonitosti, kterým podléhají rizika) (Ducháčková, 2015).

Z výše uvedeného je možné definovat riziko v pojišťovnictví takto:

V pojišťovnictví je rizikem možné chápat zápornou odchylku od normálu.

Zničení, poškození nebo ztráta života, zdraví či majetku pojištěného může být projevem působení rizika.

Zničení či poškození je vyčíslitelné v peněžních jednotkách (Řezáč, 2011).

Rizika mohou být čistá anebo spekulativní. Čisté riziko nese jenom záporné odchylky od cíle, ale spekulativní riziko nese obě odchylky (záporné i kladné), kdy je příslušným subjektem riziko dobrovolně podstupováno.

Pojištění se věnuje pouze rizikům čistým, k jejich uskutečnění vytváří náhodné potřeby.

Dále se čistá rizika dají rozlišit na objektivní a subjektivní. Objektivní riziko je dáno objektivně a nezávisle na lidech. Subjektivní riziko je spojené s činností lidí, a to bez ohledu na to, jestli vzniká vědomě nebo nevědomě, rizikové momenty záleží na charakterových a duševních vlastnostech lidí. Do subjektivního rizika také patří „morální riziko“, které je spojeno se změnou pravděpodobnosti realizace rizika po uzavření pojistné smlouvy (Ducháčková, 2015).

Pro lepší představu je možné rozdělit subjektivní a objektivní rizika takto:

Tabulka 1: Subjektivní a objektivní rizika

Subjektivní rizika	Objektivní rizika
Podle chování lidí: <ul style="list-style-type: none">• nepozornost,• schopnosti a povahové vlastnosti,• morální riziko. Příkladem může být: neopatrná jízda řidiče, podvodné jednání, zhárství.	Na základě objektivně daných skutečností. Např.: povodeň, vichřice atd.

Zdroj: Vlastní zpracování podle Ducháčkové, 2015

Existují i rozměry rizika, které vypovídají vlastnosti jednotlivého rizika z pohledu realizace rizika. Dělí se následovně.

- **Výskyt realizace rizika** – veličina, kterou je možné vidět jenom u rizik, jež mají absolutní nahodilost (rizika, která se realizovat mohou, ale nemusí – například střet dvou aut). Pak jsou rizika s relativní nahodilostí, kdy je jasné, že riziko nastane, ale není jasné kdy – jako příklad lze uvést smrt člověka.
- **Rozsah realizace rizika** – rozměr, jež mají pouze rizika, která se mohou realizovat jak plně, tak i částečně. Oproti tomu můžou být rizika, která se realizují pouze plně, tedy celkově.
- **Okamžik realizace rizika** – rozměr, který má každé riziko. Pokud je možné zjistit, kdy nastane událost, jedná se o jistotu, nikoliv o riziko. Vznik nepředvídané události je spojen s časovým okamžikem (střet dvou aut, smrt) nebo může trvat určité období (nemoc, přerušení provozu) (Ducháčková, 2015).

1.2 Risk management

Pod pojmem risk management si můžeme představit vědní disciplínu, která pomáhá pochopit stávající rizika, tj. poznání rizik, sestavení a učinění rozhodnutí o tom, která z rizik by se měla odstranit, redukovat, přenést nebo ponechat. Veškeré riziko nelze vyloučit, je však třeba se efektivním systémovým řízením vyhnout tomu, aby se z ponechaných rizik stala hrozba pro schopnost přežití podniku. Cílem risk managementu je dosažení bezpečné činnosti při nejnižších nákladech na zajištění této bezpečnosti a také zajištění dostatečné rezervy pro případné krizové situace (Ducháčková a Daňhel, 2010) (Ducháčková, 2009).

Risk management můžeme dělit do tří na sebe navazujících fází, které jsou vysvětlené níže. Mezi ně patří identifikace rizik, ocenění a kvantifikace rizik, posledním je pak kontrola a financování rizik (Ducháčková, 2009).

První fáze procesu: Identifikace rizika

V první fázi risk management musí zjistit, jaká rizika mohou ohrožovat ekonomickou stabilitu podniku plynoucí ze subjektivních a objektivních okolností (Kafka, 2009).

Dle Ducháčkové (2009) risk management vedle očividných rizik (požár, vichřice atd.) musí uvažovat i o skrytých rizicích, na což často podniky zapomínají.

Dle Smejkal a Raise (2013) existuje obecný postup analýzy rizik a vypadá takto:

- 1) *Stanovení hranice analýzy rizik* – je pomyslnou čarou oddělující aktivity, které budou zahrnuté do analýzy. Aktiva, jež mají vztah k cílům managementu, budou zahrnuta do analýzy a budou se nacházet uvnitř hranice analýzy, ostatní aktiva budou mimo hranici.
- 2) *Identifikace aktiv* – při identifikaci aktiv dochází k vytvoření soupisu aktiv (název a umístění aktiv), jež leží uvnitř hranice analýzy rizik.
- 3) *Stanovení hodnoty a seskupování aktiv* – posuzování hodnoty je spojeno s velikostí škody, která je způsobena zničením nebo ztrátou aktiva. Hodnota aktiv se stanoví z jeho nákladových charakteristik (pořizovací cena) nebo z výnosových charakteristik (jestli aktivum má identifikovatelný zisk).
- 4) *Identifikace hrozeb* – vybírají se ty hrozby, které by mohly ohrozit jedno z aktiv subjektu. Pro identifikaci je možné použít seznam hrozeb vytvořený podle literatury či průzkum dříve provedených analýz z hospodářských výsledků a také z vlastních zkušeností. Metoda Delphi brainstorming také může pomoci s vytvářením vlastního seznamu hrozeb.

- 5) *Analýza hrozeb a zranitelnosti* – každá hrozba se posuzuje vůči každému aktivu (skupině aktiv). U těchto aktiv se určí úroveň hrozby vůči aktivu a úroveň zranitelnosti aktiva vůči této hrozbě, z toho pak vyplývá seznam dvojic „hrozba–aktivum“ se stanovenou úrovní hrozby a zranitelnosti.
- 6) *Pravděpodobnost jevu* – není jasné, jestli některé jevy, které jsou zkoumané, nastanou. Stává se to, že určitý soubor výchozích podmínek vždy nevede ke stejnému výsledku. Proto je k popisu určitého jevu potřeba doplnit údaj, s jakou pravděpodobností jev může nastat, pak je také potřeba určit, zda je analyzovaný jev náhodný, jestli patří do určitého intervalu pravděpodobnosti, zda jej můžeme vyloučit nebo jaké jsou jeho pravděpodobnostní charakteristiky. Pro zjištění pravděpodobnosti se používají metody matematické statistiky.
- 7) *Měření rizika* – při měření výše rizika se bere v úvahu hodnota aktiva, úroveň hrozby a zranitelnost aktiva. Tyto veličiny nelze vždy přesně změřit, proto je na místě použít kvalifikovaný odhad specialisty, který hodnotí na základě svých zkušeností (např. stupnice 1 až 10).

Druhá fáze řízení rizik – Ocenění a hodnocení

Dalším důležitým krokem je hodnocení rizika, kdy je potřeba zjistit, jakou váhu mají jednotlivá rizika a jaké jsou jejich dopady na finanční situaci podniku.

Dopady můžou být: materiální (snížení nebo ztráta příjmů, věcné škody) či nemateriální (ztráta dobrého jména).

Ohodnocení dopadů rizik na finanční situaci podniku obsahuje zjištění vzniku škody a možné velikosti škody.

Při určení velikosti možných škod existuje několik přístupů:

- MAS (Maximum Amount Subject) je největší možná škoda, která vychází s nejméně příznivými podmínkami.
- EML (Estimated Maximum Loss) je odhadovaná největší kombinovaná škoda, která neobsahuje nejméně pravděpodobné situace.
- PML (Probable Maximum Loss) je pravděpodobná největší škoda definovaná jako EML, k tomu se připouští působení lidského faktoru.

- NLE (Normal Loss Expectancy) je běžně očekávaná škoda definovaná jako EML připouštějící pohotovou lidskou reakci (Ducháčková, 2015).

Třetí fáze řízení rizik – Kontrola a financování rizik

V rámci třetí fáze risk management přijímá opatření k předcházení škod a rozhodování o finanční eliminaci důsledku negativních událostí. Existují různé způsoby, jak předejít rizikům, a to pomocí fyzických a strategických opatření, v rámci nichž je možné používat bezpečnější technologii a materiály, smluvně vyloučit odpovědnost, změnit systém práce, zavést zařízení na ochranu proti riziku (ochranné pomůcky, protipožární zařízení).

Jestli ani přesto nelze předejít rizikům, přichází v úvahu finanční krytí možných škod. Existují dvě varianty finančního krytí: krytí rizik z vlastních zdrojů a přenesení rizika na specializované instituce.

Vlastní krytí rizika je úspěšné, když jsou důsledky předvídatelné, pravidelně se opakující, stejně intenzivní škody nebo je krytí těchto škod ve finančních možnostech ekonomického subjektu (Ducháčková a Daňhel, 2010). Mezi výhody samopojištění patří nižší náklady (neexistují náklady na administrativu pojistitele), náklady na krytí rizika (pojistné) se nemění v důsledku nepříznivého vývoje rizikovosti u jiných podniků. Mezi nevýhody samopojištění patří možnost obrovské (katastrofální) škody či to, že existence několika škod může vyčerpat rezervy (Ducháčková, 2015).

2 Základní pojmy v pojištění a pojišťovnictví

V následující kapitole budou probrané základní pojmy týkající se pojištění a také bude nastíněno, jak se pojištění člení a kdo jsou účastníci v pojistném trhu. Dále bude vysvětlen pojem pojistný produkt a to, podle jakých parametrů se dá členit, navíc bude zmíněno, v jakém případě se bude jednat o pojištění obnosové a škodové. Jedním z důležitých bodů této kapitoly je pojistné plnění, které dostane klient v rámci pojistné smlouvy v případě vzniku škodné události, a také pojistné, jež je platbou za pojistnou ochranu. Součástí kapitoly je i popsání toho, z čeho se skládá pojistné, a představení životního a neživotního pojištění.

2.1 Pojem pojištění

Pojmem pojištění se rozumí forma přesunu rizika z ekonomického subjektu na speciální instituce – pojišťovny. Aby se ekonomický subjekt zvládl finančně vyrovnat s neočekávanými událostmi, má dvě možnosti. Může to krýt z vlastních zdrojů (tj. samopojištěním) nebo může přesunout rizika na specializovanou instituci – pojišťovnu. Proto je pojištění považováno za nástroj finančního odstranění negativních důsledků nahodilosti.

Pojištění patří mezi finanční služby – předmětem této služby je pojistná ochrana poskytnutá za určitou úplatu (pojistné). Proto se dá pojišťovnictví charakterizovat jako specifický ekonomický obor, který řeší minimalizaci ekonomických i neekonomických rizik.

2.2 Členění pojištění

Pojem pojištění se používá v souvislosti s různými podobami pojištění. Dále bude vysvětleno, jakými způsoby se dá pojištění členit.

2.2.1 Základní členění pojištění

V první řadě můžeme pojištění rozdělit do třech skupin na: sociální, zdravotní a komerční (Cipra, 2006).

Sociální pojištění

V rámci sociálního pojištění je zahrnuto krytí dlouhodobé a krátkodobé pracovní neschopnosti a také pojištění nezaměstnanosti. Platba za sociální pojištění (pojistné) není závislá na riziku, ale pro všechny účastníky je pojištění stanoveno stejným způsobem (většinou určitým procentem z příjmů). Sociální pojištění je povinné pojištění.

Zdravotní pojištění

Zdravotní pojištění neboli veřejné zdravotní pojištění hrađí potřebné náklady na zdravotní péči pojištěného. Zdravotní pojištění je povinné.

Komerční pojištění

Komerční pojištění je dobrovolné pojištění. Jelikož je hlavním cílem této bakalářské práce pohled na komerční pojištění, bude tento typ pojištění dále důkladně probrán. Komerční pojištění zahrnuje různé pojistné produkty a je provozováno komerčními pojišťovny.

2.2.2 Členění podle právního pohledu

Pojištění se může členit i z právního pohledu, a to na dvě kategorie: pojištění povinné a pojištění dobrovolné.

Povinné pojištění

Povinného pojištění rozlišujeme dva druhy: povinné smluvní pojištění a zákonné pojištění. Povinnost pojištění pro subjekty vyplývá ze zákona a pojistná smlouva se nesjednává.

Dobrovolné pojištění

Dobrovolné pojištění se sjednává mezi zájemcem o pojištění a pojišťovnou. Pojistné částky může zájemce určit sám (Ducháčková, 2015).

2.2.3 Členění podle tvorby rezerv

Komerční pojištění se může rozlišit podle tvorby rezerv na pojištění riziková a pojištění rezervotvorná.

Pojištění riziková

U rizikového pojištění není jasné, jestli dojde k pojistné události v průběhu trvání pojistné smlouvy, nebo ne. Pokud nebude zjištěna pojistná událost v průběhu pojištění, pojišťovna neposkytuje pojistné plnění. Do této skupiny pojištění lze zařadit pojištění domácnosti.

Pojištění rezervotvorná

Druhou variantou je rezervotvorné pojištění, v jehož průběhu se vytváří rezerva na výplatu sjednaných pojistných plnění v budoucnosti (např. pojištění osob) (Ducháčková, 2015).

2.2.4 Členění podle druhu krytých rizik

Hlavní členění komerčního pojištění je podle druhu krytých rizik, jimiž jsou: životní a neživotní pojištění.

Životní pojištění

Toto pojištění kryje rizika ohrožující lidské životy. V životním pojištění jsou kryty dvě základní události: smrt a dožití pojištěného.

Neživotní pojištění

Neživotní pojištění také kryje rizika ohrožující zdraví a životy osob, avšak kromě smrti pojištěného (např. úraz, závažné onemocnění, invalidita), dále jde o rizika způsobujícího věcné škody (např. odcizení, vandalství, živelní rizika) a rizika způsobujícího finanční ztráty (např. přerušování provozu, odpovědnostní rizika).

Životní a neživotní pojištění bude podrobněji probráno v dalších částech práce.

2.2.5 Členění podle předmětu pojištění

Posledním v řadě členění pojištění je členění podle předmětu pojištění. Tímto předmětem může být osoba, majetek nebo odpovědnost za škodu.

Pojištění osob

V pojištění osob jsou kryta rizika smrti, úrazu nebo dožití pojištěného.

Pojištění majetku

Pojištění majetku kryje rizika odcizení, poškození či zničení pojištěného majetku (auta, věci v domácnosti, pracovního zařízení atd.).

Pojištění odpovědnosti za škodu

Pojištění odpovědnosti kryje pojištěnému škody způsobené třetími osobami na životě, zdraví a majetku (Ducháčková, 2015).

2.3 Účastníci pojistného trhu

Pojistitel – právnická osoba, která má oprávnění provozovat pojištění na území České republiky, většinou to bývá pojišťovna, ale nemusí to tak být vždy.

Pojistník – fyzická nebo právnická osoba, která má pojistný zájem a uzavřela pojistnou smlouvu s pojišťovnou. Je to osoba, která sjednává pojištění a zavazuje se ho platit. Pojistník může, ale nemusí být zároveň pojištěnou osobou.

Pojištěný – osoba, jejíž život, majetek nebo zdraví je předmětem pojištění a která má právo na pojistné plnění na základě uzavřené smlouvy s pojišťovnou.

Obmyšlený – osoba, která dostane pojistné plnění v případě úmrtí pojištěného.

Poškozený – osoba, které bude vyplaceno pojistné plnění v souvislosti se sjednaným pojištěním odpovědnosti za škodu. Poškozená osoba není známa při uzavření pojistné smlouvy s pojišťovnou (Ducháčková, 2015).

Níže jsou popsány možnosti vztahů mezi pojistitelem, pojistníkem a pojištěnou osobou dle Ducháčkové (2015):

1) Vztah pojistitel, pojistník, pojištěná osoba:

V případě, že pojistník není shodný s pojištěnou osobou, pojistník uzavírá smlouvu s pojistitelem a zavazuje ho platit, ale pojistné plnění dostane pojištěná osoba ve svůj prospěch. Takový typ pojištění většinou sjednávají rodiče pro dítě.

2) Vztah pojistníka, který je zároveň pojištěnou osobou a pojistitelem:

Pojistník je zároveň pojištěnou osobou, která uzavírá pojistnou smlouvu s pojistitelem a zavazuje ho platit, pojistné plnění dostane táž osoba.

3) Vztah pojistníka, který je zároveň pojištěnou osobou, obmyšlenou osobou a pojistitelem:

Pojistník uzavírá smlouvu s pojistitelem, kde určuje obmyšlenou osobu, a zavazuje se platit za tuto smlouvu.

Pojistné plnění dostane pojištěný v případě dožití, pokud v průběhu smlouvy nastane smrt pojištěného, pojistné plnění dostane obmyšlená osoba.

4) Vztah pojistníka, který je zároveň pojištěnou osobou, pojistitelem a poškozenou osobou:

Pojistník uzavírá smlouvu s pojistitelem a zavazuje se platit za tuto smlouvu. V případě pojistné události pojistné plnění dostane poškozený.

Dalšími účastníky pojistného trhu jsou pojišťovací zprostředkovatelé, kteří jsou mezičlánkem mezi klientem a pojistitelem a pomáhají při styku klienta s pojistitelem. Zájemci o pojištění obvykle nemají dost znalostí v oblasti pojištění a v rozsahu nabídky na trhu. Tento potenciál mají právě pojišťovací brokeri. Zprostředkovatele můžeme členit na agenty a makléře. Agenti prodávají pojistné produkty pojišťovny, ale makléři na základě plné moci zájemci o pojištění vyhledají na pojistném trhu neoptimálnější pojistné krytí. Nevýhodou uzavírání pojištění přes zprostředkovatele je zvýšení nákladů na sjednání (Ducháčková a Daňhel, 2012).

2.4 Pojistný produkt

Pojistným produktem se rozumí určitý druh pojištění, jež se vztahuje na určitá pojistná nebezpečí (např. požár, povodeň) nebo na vymezené objekty pojištění (např. pojištění majetku). Pojistné produkty lze členit následovně.

Podle délky pojistné doby:

- krátkodobé pojištění – pojištění sjednané na dobu do jednoho roku,
- dlouhodobé pojištění – pojištění sjednané na dobu delší než jeden rok.

Podle územní platnosti:

- pojištění s místní platností,
- pojištění s platností na území jednoho státu,
- pojištění s platností na území více států,
- pojištění s neomezenou územní platností.

Podle způsobu placení:

- pojištění s běžně placeným pojistným,
- pojištění s jednorázově placeným pojistným.

Podle pojistných nebezpečí do pojištění zahrnutých:

- pojištění pro krytí jednoho pojistného nebezpečí (např. požární pojištění),
- pojištění pro krytí více pojistných nebezpečí: může být pro několik pojistných nebezpečí nebo sdružené pojištění,
- pojištění ALL RISKS – pojištění všech pojistných nebezpečí vztahujících se k jednomu objektu, která nejsou ve výlukách.

Podle formy pojištění:

- **pojištění škodová** – škodové pojištění kryje konkrétní škodu do výše nastalé škody, přičemž platí pravidlo, že pojistné plnění je menší nebo rovno nastalé škodě. Pojištěný nemůže získat plnění škody vyšší, než je škoda, což znamená, že nevede k obohacení pojištěného a je určeno pouze k náhradě nastalé škody.

Škodové formy pojištění se dělí na:

Ryzí zájmové pojištění – nesjednává se pojistná částka, škoda je plně kryta, proto se také nazývá jako pojištění bez pojistné částky. Platí vztah – pojistné plnění se rovná škodě. Tato forma pojištění se využívá v případech, kdy známe maximální škodu předem určeného předmětu (např. havarijní pojištění, pojištění skel).

Pojištění na první riziko – u pojištění na první riziko je předem stanovena pojistná částka, která udává horní hranici pojistného plnění. Zde platí vztah při vyplacení pojistného plnění, že pokud je velikost škody nižší než pojistná částka, škoda je kryta v plné výši. Pokud je škoda vyšší než sjednaná pojistná částka, pojistné plnění se vyplácí až do sjednané pojistné částky. Taková forma pojištění se využívá v případech, kdy často nastávají malé škody, ale pouze zřídka nastává velká škoda (např. pojištění domácnosti).

Pojištění na plnou hodnotu – u této formy pojištění je pojistné plnění závislé na udané pojistné hodnotě (hodnotě pojištěného majetku). Hodnota pojišťovaného majetku musí být předem určena. Pojistná částka udává horní hranici pojistného plnění a intenzitu pojistné ochrany. V případě nižší pojistné částky, než je pojistná hodnota, se jedná o podpojištění.

- **pojištění obnosová** – také se nazývají jako pojištění sjednaná na pojistnou částku. V případě pojistné události se vyplácí pojistné plnění v plné výši pojistné částky nebo v rozsahu určitého procenta z této částky. Pojistná částka je předem stanovena v pojistné smlouvě a nezáleží na výši případné škody. V tomto případě platí vztah – pojistné plnění se rovná pojistné částce. Obnosové pojištění se využívá u rizik, kdy není peněžně vyčíslitelná výše škody, tj. u pojištění osob, pojištění smrti, invalidity, pracovní neschopnosti (Ducháčková, 2009).

2.5 Pojistné podmínky, pojistná smlouva

Pojistné podmínky obsahují právní úpravu konkrétního pojistného produktu. Jedná se o podmínky, za kterých je pojistitel ochoten převzít odpovědnost za rizika (Ducháčková, 2015). Podmínky pojištění jsou povinnou přílohou k pojistné smlouvě. Každá pojišťovna má své vlastní podmínky. Pojistník s nimi může souhlasit nebo neuzavírat smlouvu.

Uplatňují se všeobecné a zvláštní pojistné podmínky. Občas ve smlouvě nejsou uvedeny všechny podmínky, ale je dodáno, že jsou uvedené ve zvláštních pojistných podmínkách, tyto podmínky musí pojišťovna poskytnout. Obvykle pojišťovna dává klientům spolu s pojistnou

smlouvou brožuru, jež stručně popisuje nejdůležitější podmínky pojištění. Tato brožura však nemá právní sílu a nemusí obsahovat všechny podmínky (Shabashev, 2019).

Všeobecné pojistné podmínky jsou pojistné podmínky pro určitý pojistný produkt. Ve všeobecných pojistných podmínkách se dá vyhledat vymezení rizik krytých v rámci konkrétního pojistného produktu i s výlukami z pojištění, způsob uzavření pojistné smlouvy, předmět pojištění, začátek, doba trvání a ukončení pojištění.

Zvláštní pojistné podmínky bývají většinou pro konkrétní pojistné smlouvy. Nejsou společné pro celý pojistný produkt pojišťovny (Ducháčková, 2015).

Pojistná smlouva je dohoda mezi zájemcem o pojištění (pojistník) a pojišťovnou. Pojistníkem může být fyzická nebo právnická osoba. Pojistník se podle smlouvy zavazuje platit pojišťovně úplatu (pojistné) za poskytovanou pojistnou ochranu. Pokud dojde k pojistné události, pojišťovna škodu uhradí v rámci pojistné částky podle smlouvy. Pojišťovnou je právnická osoba, která má povolení od České národní banky na vykonávání této služby. K pojistným případům patří různé události, které jsou uvedeny ve smlouvě.

Pojistná smlouva zahrnuje:

- osoby: pojistitel, pojistník, pojištěný, obmyšlený,
- formu pojištění: pojištění škodové nebo obnosové,
- pojistné: výše, splatnost, forma placení pojistného,
- pojistnou dobu,
- odkazování na pojistné podmínky (Ducháčková, 2015).

Při uzavření pojistné smlouvy pojistitel vydá pojistníkovi pojistku jako potvrzení.

Dle občanského zákoníku, pokud pojistná smlouva nebyla uzavřena v písemné formě, uvede pojistitel v pojistce alespoň:

- a) číslo smlouvy,
- b) určení pojistitele a pojistníka,
- c) určení oprávněné osoby nebo způsobu, jakým bude určena,
- d) pojistnou událost a pojistné nebezpečí,
- e) výši pojistného, splatnost a údaj, zda se jedná o pojištění běžné či jednorázové,
- f) pojistnou dobu,

g) případná odchylná ujednání od pojistných podmínek,

h) bylo-li při pojištění osob ujednáno, že se oprávněná osoba bude podílet na výnosech pojistitele, pak i způsob výše určení podílu (Nový občanský zákoník, předpis č. 89/2012 Sb. § 2777).

Nejdůležitějším předpokladem pro uzavření jakékoli pojistné smlouvy je existence pojistného zájmu.

Pojistný zájem je ekonomická potřeba zájemců o pojištění (pojistitel má zájem o získání finančních prostředků v podobě pojistného a pojištěnec potřebuje ochranu před pojistným nebezpečím) (Razumovskaya a Fomenko, 2016).

V občanském zákoníku můžeme najít definici pojistného zájmu v následujícím znění.

„Pojistný zájem je oprávněná potřeba ochrany před následky pojistné události.“

2.6 Pojistné plnění

Pod pojmem pojistné plnění se rozumí pojišťovnou vyplacené náhrady na pojištěném majetku pojištěného nebo výplata pojištěnému (případně obmyslené osobě) z úrazového, životního a důchodového pojištění. Plnění bude realizováno v případě vzniku nahodilosti, eventuálně i jiné významné události v životě člověka (např. věková hranice pro odchod do starobního důchodu, rodičovství). Tato náhrada může být ve formě peněžní náhrady, ale i věcného čili naturálního plnění.

K naturálnímu plnění dochází u zdravotní asistence (např. konzultace s odbornými lékaři telefonicky, prevoz ze zahraničí), právní asistence (např. telefonické tlumočení při silniční kontrole) nebo technické asistence (např. odstranění příčiny technické havárie v domácnosti).

Poskytnutí finanční náhrady znamená zaplatit pojištěnému náhradu za škodu, kterou utrpěl na pojištěném majetku. V majetkových pojištěních odškodnění může být pouze jediné, i když má pojištěný uzavřeno několik pojistných smluv ke stejnému majetku. Výplata peněz by měla ekonomickému subjektu vytvořit stejnou hmotnou situaci, jako by škoda nenastala. To však neplatí při odškodňování smrti nebo zdraví člověka. V případě pojištění osob se vyplácí sjednaná pojistná částka v pojistné smlouvě (Daňhel, 2005) (Ducháčková a Daňhel, 2010) (Ducháčková, 2015).

2.7 Pojistná doba a pojistné období

Pojistná doba je časové období, na které bylo pojištění sjednáno. Je omezena datem vzniku pojištění a datem jeho ukončení. Lze ji rozdělit na pojistné období, které je rozhodující pro zaplacení pojistného a pro případné ukončení pojistné smlouvy.

Pojištění může být sjednáno na dobu určitou (např. do dosažení 18 let věku pojištěné osoby, na 5 let) nebo na neurčitou dobu.

Pojistné období je část pojistné doby, která je sjednána v pojistné smlouvě nebo je stanovena zákonem. Je to doba, po kterou je nutné platit pojistné ve stanovené lhůtě (Ducháčková, 2015).

2.8 Pojistné

Jakýkoliv produkt, výrobek nebo služba se prodávají za určitou cenu. V případě pojistných produktů je cena služby označovaná pojmem pojistné. Pojistné je cena za poskytovanou pojistnou ochranu, úplata za přenesení negativních finančních důsledků nahodilosti ze subjektu na pojistitele (Ducháčková, 2015).

Pojistné slouží jako základ pro vytváření pojistného fondu. Sazby povinného pojištění (zdravotní a sociální pojištění) jsou stanoveny státem. Sazby za dobrovolné typy pojištění (životní a neživotní pojištění) se vypočítávají samostatně pomocí pojistně-matematických výpočtů (Zemcova, 2013).

Výše pojistného by měla být spočítaná z velikosti rizika a z nákladů pojistitele spojených s provozem pojištění. V komerčním pojištění pojistitel musí naznačovat cenu dopředu, i když nezná náklady na pojistné plnění, protože celkovou velikost pojistného plnění a škod nemůže předem vědět (Ducháčková, 2015).

Dle Ducháčkové (2015) by výše pojistného měla odpovídat následujícím požadavkům:

- *„mělo by pokrýt budoucí náklady na pojistná plnění v souvislosti s realizací příslušného rizika,*
- *mělo by umožnit vytvořit příslušné pojistně technické rezervy,*
- *mělo by umožnit pokrýt provozní a správní náklady pojišťovny spojené s provozem daného pojistného produktu,*
- *mělo by umožnit vytvořit přiměřenou velikost zisku pojišťovny v rámci provozu příslušného pojistného produktu,*

- *mělo by reagovat přiměřeným způsobem na obecné ekonomické podmínky (zejména na situaci v oblasti úrokové míry, na inflaci),*
- *mělo by reagovat na situaci na pojistném trhu, tedy konkurenci na trhu příslušného pojistného produktu.“*

Pojistné pro jednotlivé pojistné produkty může být uplatněno buď jako jednorázové pojistné, ve kterém pojistník uhradí pojistné najednou (na počátku pojistné doby), nebo jako běžné pojistné, kde je pojistné hrazeno pravidelně v rámci pojistných období (měsíčně, čtvrtletně, pololetně, ročně) (Ducháčková, 2009).

2.8.1 Kalkulace pojistného

Kalkulace pojistného slouží ke stanovení výše pojistného, kdy se určí cena za jednotku výkonu pojišťovny pro každý produkt. Při kalkulaci pojistného je nutné znát obsah příslušného druhu pojištění (která rizika jsou kryta, jaká je pravděpodobnost realizace tohoto rizika), o jaké formy pojištění se jedná (může být základní nebo doplňkové), jaký se uplatňuje rozsah individualizace pojistného (bonus nebo přírážka). Poslední, co je potřeba vědět při výpočtu pojistného, jsou technické podklady pro tento výpočet, tzn. výše plnění v případě realizace rizika, technická úroková míra, velikost kalkulovaného zisku, škodní tabulky, vztah k tvorbě rezerv pojišťovny, způsob zahrnutí a výše správních nákladů pojišťovny (Ducháčková, 2015).

Dle Ducháčkové (2015) se tarif pojistného neboli brutto pojistné (BP) skládá z kalkulovaného zisku (KZ), kalkulovaných správních nákladů (KSN) a z netto pojistného (NP), pak platí:

$$\mathbf{BP = KZ + KSN + NP}$$

2.8.2 Netto pojistné

Netto pojistné je část brutto pojistného pokrývající výdaje pojišťovny na pojistná plnění, a to včetně tvorby rezerv. Je rozhodující složkou brutto pojistného, protože odráží velikost rizika, a také nejnáročněji kalkulovatelná část z důvodu předem neznámé velikosti pojistných plnění pojišťovny. Velikost pojistného plnění má nahodilý charakter. Pojišťovny při stanovení výše netto pojistného berou v úvahu statistické údaje o škodním průběhu, tedy údaje o pravděpodobnosti výskytu daného rizika a údaje o velikostech škod v důsledku realizace daného rizika. Vychází se z průměrných hodnot počtu pojistných událostí a velikosti odhalených škod za minulá období, z toho se pak často vytváří škodní tabulky, tj. fiktivní soubory udávající rozsah škod v závislosti na určitých příčinách. Jako příklad škodní tabulky je možné uvést úmrtnostní tabulku, kde je parametrem věk zemřelých osob. Tato tabulka se

využívá v životním pojištění. Dalším parametrem v neživotním pojištění (majetkovém pojištění) může být četnost částečných škod (Ducháčková, 2015).

Složitost určení netto pojistného záleží na míře individualizace pojistného. Pro určení netto pojistného lze vycházet z pojetí jednotného, diferencovaného a individualizovaného netto pojistného.

Jednotné pojistné se uplatňuje v praxi víc okrajově u jednodušších pojistných produktů. Z pohledu role a podstaty pojištění jde o zjednodušení přístupu ke stanovení ceny.

Typické je využívání diferencovaného přístupu ke stanovení velikosti netto pojistného podle určitých faktorů (tarifní proměnné), které jsou důležité z hlediska charakteru rizika a konstrukce příslušného pojistného produktu. Podle tarifních proměnných se vytvářejí tarifní třídy, kde jsou skupiny pojistných smluv, pro něž je pojištěné riziko přibližně stejné. Příkladem tarifních proměnných může být stáří pojištěného, jeho zdravotní stav a životní styl, počet majetkových hodnot, umístění objektu ve velkém městě nebo v malé obci apod.

Individualizované netto pojistné znamená stanovení ryziho pojistného s ohledem na riziko u jednotlivého pojištěného. Pro každého pojištěného se provádí složité propočty netto pojistného, kvůli tomu jsou správní náklady vyšší než u jednotného a diferencovaného netto pojistného.

Pro stimulace pojištěných se využívá diferenciacce podle skutečného škodního průběhu u jednotlivých pojištěných pomoci slev na pojistném v případě bezeškodného průběhu (bonus), nebo naopak přírůžkou k pojistnému v případě častých škod (malus) (Ducháčková, 2015).

2.8.3 Správní náklady

Dle Ducháčkové (2015) jsou správní náklady pojišťoven spojené se správou jednotlivých pojistných smluv a s provozem pojišťovny (náklady mzdové, materiálové, finanční). Správní náklady se člení na závislé a nezávislé na výši pojistné částky nebo pojistného. U životního pojištění jsou správní náklady dány diferencovanou přírůžkou, u neživotních pojištění jednotnou přírůžkou. Dále lze správní náklady dělit na:

- pořizovací náklady, tj. náklady spojené se sjednáním pojistných smluv (provize obchodním zástupcům, ocenění rizika před sjednáním pojistné smlouvy, reklama),
- správní náklady spojené se správou pojistných smluv,
- správní režie,
- inkasní náklady,

- stornovací náklady,
- náklady likvidační,
- náklady finanční,
- ostatní náklady.

2.8.4 Vyjádření pojistného

Předepsané pojistné je celkové pojistné, které odpovídá pojistnému zaznamenanému v pojistných smlouvách za sledované období, souhrn všech předpisů pojistného na základě pojistných smluv, kdy ve sledovaném období je počátek pojistného období.

Přijaté pojistné je pojistné, které bylo zapláceno zájemcem o pojištění (pojistníkem) a pojistitelem přijato za sledované období, jde o souhrn plateb pojistného, které byly v průběhu sledovaného období přiřazeny k předpisu.

Produkční pojistné je pojistné vztahující se k nové produkci pojistných produktů, součet ročního předpisu pro nově sjednané pojistné smlouvy upravený o saldo rozdílu mezi nově stanoveným a původním předpisem pojistného ke smlouvám změněným ve sledovaném období.

Kmenové pojistné je hodnotové vyjádření pojistného kmene jako portfolia spravovaných dlouhodobých smluv ke stanovenému termínu (31. 12.). Pojistný kmen je portfolio spravovaných pojistných smluv pojišťovnou ke stanovenému termínu, rozlišuje se kmen dlouhodobých pojištění, kmen krátkodobých pojištění a kmen jednorázově zaplacených pojištění.

Zasloužené pojistné je pojistné přijaté pojistitelem, které náleží k současnému účetnímu období.

Nezasloužené pojistné je pojistné přijaté pojistitelem, které náleží k budoucím účetním obdobím (Ducháčková, 2015).

2.9 Životní a neživotní pojištění

Jak bylo řečeno, hlavní členění komerčního pojištění je podle druhu krytých rizik, kam patří: životní a neživotní pojištění. Dále bude probráno, co do těchto pojištění patří a jak fungují.

2.9.1 Pojištění osob

Do pojištění osob patří pojistná rizika jako smrt, dožití, smrt nebo dožití, úraz a nemoc pojištěného. Pouze u pojištění osob se dá rozlišit životní a neživotní pojištění.

U pojištění pro případ smrti se vyplácí sjednaná pojistná částka v případě realizace rizika, dohodnutá částka bude vyplacena obmyšlené osobě, která je uvedena v pojistné smlouvě. Pravděpodobnost úmrtí pojištěné osoby s věkem roste. Této pravděpodobnosti by měla odpovídat výše pojistného, a proto by se každý rok měla zvyšovat, tzv. přirozené pojistné. V praxi bývá pojistné sjednáno konstantně na celou pojistnou dobu, nazývá se jako konstantní pojistné a znamená to, že pojištěný v prvním období platí více na pojistném, než odpovídá pravděpodobnosti úmrtí, z čehož pojišťovna vytváří rezervu, kterou čerpá v druhé části pojistné doby.

V případě úrazového pojištění se vyplácí pojistné plnění, pokud dojde k přechodnému nebo trvalému tělesnému poškození nebo smrti pojištěného v důsledku úrazu. Základem úrazového pojištění je krytí trvalých následků úrazu a smrti následkem úrazu. Pojištění smrti následkem úrazu znamená výplatu pojistného plnění jednorázově nebo formou důchodu obmyšlené osobě v případě smrti úrazem pojištěné osoby. V rámci pojištění trvalých následků úrazu se vyplácí pojistné plnění v případě poškození zdraví v důsledku úrazu pojištěného. To, jak velké plnění dostane poškozený, vyplývá z velikosti sjednané pojistné částky a z procenta určeného podle míry trvalých následků úrazu. Každá pojišťovna má svoje tabulky pro ocenění trvalých následků úrazu podle míry poškození zdraví.

Také v rámci úrazového pojištění může být sjednáno pojistné plnění pro další případy, např: denní odškodné za dobu pracovní neschopnosti, bolestné, pojištění drobných úrazů, plnění za dobu nezbytného léčení, denní odškodné při pobytu v nemocnici atd.

Do nemocenské části pojištění osob patří pojištění vážných onemocnění, kde uvedené pojištění představuje nadstavbu nad veřejným (sociálním) zdravotním pojištěním. Pojistné plnění je předem dohodnuté v pojistné smlouvě mezi pojistníkem a pojistitelem, tj. obnosové pojištění. Velikost pojistné částky by bylo optimální odvodit od výše nákladů, jež pojištěný hradí ze svých příjmů a v případě diagnostikování některé z vážných nemocí by je nemohl hradit ze svých pracovních příjmů. Pojištění se vztahuje na vymezené vážné nemoci, pojistné plnění se vyplácí při diagnózách, jakými jsou například: slepota, hluchota, rakovina, totální ledvinové selhání, infarkt myokardu apod. (Ducháčková, 2015).

2.9.2 Pojištění majetku

Dle Ducháčkové (2015) pojištění majetku zahrnuje krytí rizik, jejichž realizací dochází ke škodám na majetku.

Pojištění majetku se uplatňuje v případě poškození nebo zničení majetku kvůli požáru, úderu blesku, výbuchu, záplavám, pádu letadla, zemětřesení, sesuvu půdy, bouři, hurikánu, protiprávnímu jednání třetích osob, krupobití, zhroucení, vydatným sněhovým srážkám, přerušení dodávky elektřiny způsobenému přírodními katastrofami, dopravní, topné či vodovodní nehodě. Výluky existují u každého typu pojištění majetku. (Zemcova, 2013).

Populární produkty mezi lidmi jsou pojištění domácnosti, pojištění bytů, domů, chalup (v souvislosti s požadavkem bank, které financují hypotéky) a pojištění motorových vozidel.

Pojištění průmyslových a podnikatelských rizik zahrnuje živelní a strojní pojištění, pojištění proti odcizení, pojištění stavební a montážní, pojištění pro případ přerušení provozu podniku, pojištění úvěru, pojištění dopravy nebo pojištění plodin (Knyazeva, 2019) (Ducháčková a Daňhel, 2012).

Pojištění domácnosti

Významnost tohoto pojištění tkví v tom, že prakticky každý jednotlivec je spojen s existencí nějaké domácnosti, která tvoří soubor předmětů sloužících k potřebě a spotřebě jejích členů. Předmětem pojištění domácnosti je soubor movitých věcí tvořících zařízení domácnosti a sloužících provozu domácnosti. Při stanovení pojistné částky pojistník určuje její velikost na základě ohodnocení předmětů zahrnutých do souboru zařízení domácnosti. Základní pojistná částka se může stanovit buď na základě zvolené pojistné částky podle odhadu pojištěného nebo na základě velikosti plochy bytu násobené koeficientem pro úroveň vybavení, poslední možností je vyplnit podrobný dotazník týkající se zařízení a vybavení. Je-li sjednaná pojistná částka stejná nebo vyšší než pojistná hodnota, poskytne pojišťovna pojistné plnění ve výši škody, ale pokud je pojistná částka nižší než pojistná hodnota, pak dojde k tzv. podpojištění. Plnění je vůči škodě nižší a je stanoveno vynásobením výše škody poměrem pojistné částky a pojistné hodnoty.

Pojistné bývá určeno na základě několika faktorů, kterými jsou: pojistná částka, úroveň vybavení domácnosti, velikost obytné plochy domácnosti, umístění domácnosti, výše spoluúčasti, zvolená pojistná nebezpečí, zabezpečení domácnosti proti vniknutí cizí osoby, bezeškodní průběh v minulých letech (Ducháčková a Daňhel, 2010) (Ducháčková, 2015).

Pojištění budov

Předmětem pojištění je budova, pod níž lze zahrnout rodinné domy včetně vedlejších objektů (samostatně stojící garáž, plot), byty a bytové domy, rekreační objekty, objekty ve výstavbě.

Pojistná částka může být stanovena na základě výpočtu provedeného pojišťovnou (typ pojišťované nemovitosti, časová nebo nová cena, hodnota za jeden m² plochy pojištěné stavby), na základě pojistné částky určené pojistníkem či cenou odhadnutou na základě posudku znalce (Ducháčková, 2015).

Pojištění odpovědnosti za škody

Tento typ pojištění kryje rizika týkající se skutečnosti, že pojištěná osoba může způsobit svou činností škodu na majetku, na zdraví a na životě jiné osoby, za což poškozenému odpovídá.

Odpovědnostní pojištění se vyskytuje v celé řadě konkrétních pojistných produktů, patří mezi ně: pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, pojištění odpovědnosti za škody v občanském životě, odpovědnost za škody majitele budovy, pojištění odpovědnosti z výkonů povolání, profesní odpovědnostní pojištění či pojištění odpovědnosti za vady výrobků.

Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla je obvykle provozováno jako pojištění z důvodu ochrany poškozených při dopravních nehodách. Pojištěný má právo, aby za něho pojišťovna uhradila škodu, za niž on odpovídá těm, kteří utrpěli škodu v souvislosti s provozem motorového vozidla pojištěného (Ducháčková a Daňhel, 2010) (Ducháčková, 2015).

Havarijní pojištění

Základem pojistného krytí v rámci havarijního pojištění je krytí pojistného nebezpečí havárie (událost, která působila na vozidlo náhle a mechanicky), vedle tohoto rizika také zahrnuje další rizika živelního, problémového rizika odcizení a rizika vandalismu. Konstrukce havarijního pojištění vychází z principu pojištění nové hodnoty, kdy pojišťovna vyplácí pojistné plnění ve výši nákladů na opravu vozidla, pokud nepřekročí cenu vozidla před pojistnou událostí. V rámci pojištění se většinou uplatňuje procentní spoluúčast, která snižuje velikost pojistného plnění a má vliv na velikost pojistného (Ducháčková, 2009).

Pojištění podnikatelských a průmyslových rizik

Nejvýznamnější druhy pojištění v rámci pojišťování podnikatelských a průmyslových subjektů jsou živelní pojištění, pojištění pro případ přerušení provozu, pojištění proti odcizení, pojištění technická, pojištění dopravní, pojištění havarijní, pojištění skel, pojištění úvěrová atd. (Ducháčková, 2015).

Živelní pojištění

Živelní pojištění kryje škody na majetku, které byly způsobeny realizací živelního rizika (požár, výbuch, blesk, vichřice, povodeň, záplava, pád stromů a stožárů, krupobití, zemětřesení atd.), jež je rozepsané v pojistných podmínkách. V rámci tohoto pojištění bývá kryto i vodovodní pojistné nebezpečí (často má živelní pojištění podobu pojištění FLEXA, z angličtiny: fire – požár, lightening – blesk, explosion – výbuch, airplane – pád letadla). Pojistné plnění je vypláceno ve výši potřebné opravy nebo znovuzřízení pojištěného majetku, který byl poškozen nebo zničen, tzn. pojištění na novou hodnotu (Ducháčková, 2015).

Pojištění pro případ přerušení provozu

Pojištění pro případ přerušení provozu kryje následné škody a zabezpečuje náhradu finanční újmy, která vzniká v souvislosti s přerušením provozu, k němuž dochází na základě poškození pojištěného majetku živelní nebo jinou událostí. Objem následných škod často výrazně překračuje přímé věcné škody. Velikost pojistné částky se odvozuje ve standardní podobě tohoto produktu od hrubého zisku, který v sobě zahrnuje ušlý zisk a fixní náklady. Pojistné plnění vychází z aktuální pojistné hodnoty pojištěného příjmu v pojistném období (Ducháčková, 2015).

Pojištění pro případ odcizení

Předmětem pojištění pro případ odcizení je majetek podnikatelského subjektu pro případ odcizení nebo poškození a zničení majetku jednáním pachatele. Rozsah pojištění je určen pojistnými podmínkami, nezbytným předpokladem nároku na pojistné plnění je přitom odcizení nebo poškození způsobem, při němž pachatel musel překonat překážky. Rozsah krytí rizika odcizení je možné vymežit na odcizení vloupáním, loupež v rámci budovy nebo pozemku, loupež při přepravě či vandalismus v souvislosti s vloupáním (Ducháčková, 2009).

3 Charakteristika subjektu

Třetí kapitola této bakalářské práce se věnuje vybranému subjektu. V počátku této kapitoly bude specifikován subjekt, předmět jeho činnosti a současná pojistná ochrana. Dále bude probráno, jaká rizika nejvíc ohrožují chod vybraného subjektu, jakými způsoby má tato rizika zajištěná, jaká je současná pojistná ochrana podniku a co podnik preferuje při výběru nové pojistné ochrany.

3.1 Informace o vybraném subjektu

Vybraným subjektem je společnost s ručením omezeným (dále jen s. r. o.), která provádí konzultace a rady v oblasti životního prostředí a chemie. Subjekt má aktivní činnost už více než dvacet let, má dva společníky a zároveň jednatele, dále tři zaměstnance, kteří pracují v pozici školitele, a jednu účetní. Společníci mají stejný obchodní podíl – každý 50 %. S jedním z jednatelů byl veden celý rozhovor, z osobních důvodů ale nechtěl, aby byla známa jeho identita a identita jejich firmy, proto bude subjekt dále označován jako firma, podnik, společnost či subjekt.

Předmětem činnosti je provádění školení a konzultace v oblasti životního prostředí a chemie, poradenství v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a pomoc při hlášení o odpadech přes integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností (ISPOP).

Místo výkonu činnosti se nachází v centru Hradce Králové, kde mají jednatelé pronajatý dvoupatrový objekt, v němž mají své kanceláře a školicí místnosti. Firma si za roky své působnosti vytvořila stálou a věrnou klientelu.

3.2 Současná pojistná ochrana subjektu

V současné době má společnost sjednanou pojistnou ochranu u pojišťovny Kooperativa, a. s., Vienna Insurance Group (dále jen Kooperativa), která využívá produkt pro pojištění podnikatelských rizik TREND. Jedná se o pojištění majetku, jehož předmětem je živelní pojištění, pojištění pro případ odcizení, pojištění elektronických zařízení, pojištění odpovědnosti za škodu a za škodu způsobenou vadou výrobku. Základní živelní pojištění se vztahuje na poškození nebo zničení pojištěné věci požárem a jeho průvodními jevy, výbuchem, úderem blesku, nárazem nebo zřícením letadla, jeho částí nebo jeho nákladu (dále jen „POŽÁR“). Doplnkové živelní pojištění je sjednané pro případ poškození nebo zničení pojištěné věci nárazem dopravního prostředku nebo jeho nákladu, pádem stromů, stožárů nebo

jiných předmětů, nejsou-li součástí poškozené věci nebo nejsou-li součástí téhož souboru jako poškozená věc (dále jen „NÁRAZ“) a také kapalinou unikající z vodovodních zařízení a médiem vytékajícím v důsledku poruchy ze stabilních hasicích zařízení (dále jen „VODOVOD“).

Výše pojistné částky pro základní živelní pojištění v rozsahu „POŽÁR“ a „NÁRAZ“ je 600 000 Kč, kde je sjednaná spoluúčast 5 000 Kč, dále pro doplňkové živelní pojištění v rozsahu „VODOVOD“ je 250 000 Kč, sjednaná spoluúčast je také 5 000 Kč, pojištění pro případ odcizení je sjednané na částku 200 000 Kč, tento typ pojištění má spoluúčast na částku 3 000 Kč, pojištění elektronických zařízení je pak sjednané na částku 510 000 Kč, spoluúčast je ve výši 5 000 Kč. Dále je ve smlouvě možné najít pojištění odpovědnosti za škodu, kde je limit pojistného plnění 2 000 000 Kč se spoluúčastí 5 000 Kč. Produkt navíc obsahuje pojištění, které se vztahuje na náhradu nákladů na léčení vynaložené zdravotní pojišťovnou na zdravotní péči poskytovanou zaměstnanci pojištěného, omezeno je limitem 100 000 Kč, firma také musí počítat se spoluúčastí 1 000 Kč. Územní platnost pojištění je Česká republika. Smlouva byla sjednaná na dobu určitou, začala platit v roce 2012 a je platná na 10 let, poté smlouva zanikne, pokud zájemce o pojištění smlouvu neprodlouží. Podrobný přehled obsahu současné pojistné ochrany ilustruje tabulka číslo 2.

Tabulka 2: Současná pojistná ochrana zkoumaného subjektu.

Rozsah pojištění	Limit pojistného plnění (Kč)	Spoluúčast (Kč)	Roční pojistné (Kč)
Živelní pojištění			566
Požár a Náráz	600 000	5 000	
Vodovod	250 000	5 000	
Odcizení	200 000	3 000	1 756
Pojištění elektronických zařízení	510 000	5 000	3 621
Pojištění odpovědnosti za škodu			14 951
Základní pojištění	2 000 000	5 000	4 771
Dodatkové pojištění (pojištění odpovědnosti za čistou finanční škodu)	1 000 000	10 %, min. 5 000, max. 10 000	10 180
Pojištění na náhradu nákladů za léčení zaměstnance	100 000	1 000	0
Roční pojistné			20 894
Sleva			20 %
Celkové roční pojistné			16 715

Zdroj: Vlastní zpracování dle pojistné smlouvy Kooperativa.

Celkové roční pojistné je 20 894 Kč, ale firma má od doby sjednání smlouvy slevu 20 % na pojistném. Sleva se skládá ze dvou položek, 10% slevu získala za sjednání smlouvy na dlouhou dobu, a to s tím, že pokud by byla smlouva zrušena předčasně, firma by musela vrátit 10 % z ročního pojistného za každé pojistné období, kdy uplatňovala výše uvedenou slevu. Další 10% sleva byla poskytnuta pojišťovacím zprostředkovatelem jako obchodní sleva. Pojistné období je nastaveno na 12 měsíců a platí se roční pojistné.

3.3 Risk management v podniku

Jak bylo zjištěno, podnik není seznámen s vědní disciplínou risk management a také zde zatím nebyla provedena identifikace rizik, která ohrožují chod podniku, ani následné ocenění těchto rizik. Proto byla tato problematika jednateli společnosti během osobního rozhovoru představena. Řízení rizik v podniku bylo provedeno dle teoretických znalostí z kapitoly 1 této bakalářské práce.

Identifikace rizik

Jak už víme z teoretické části této práce, do první fáze risk managementu patří identifikace rizik, v rámci ní je zjištěn stav podniku a rizika, které ho ohrožují.

Největší část rizik, jež podstupuje podnik, tvoří živelní rizika, kam se řadí například požár, vichřice, záplavy, únik vody z vodovodního zařízení, úder blesku, krupobití, atmosférické srážky, pád stromů, povodeň či náraz dopravního prostředku. Nejvýznamnějším vnitřním rizikem pro podnik je však požár. Požár může znamenat jak malé, tak i katastrofální důsledky. Jedním z důvodů je možnost úplného zničení celého objektu, kde podnik sídlí a provádí svoje školení, nebo zničení veškerého vybavení a majetku.

Další z rizik, jež mohou ohrozit subjekt, je riziko úniku vody z vodovodních zařízení. V případě prasknutí vodovodního potrubí může voda zničit veškeré vybavení společnosti, tím zastavit probíhající nebo plánované školení a konzultace. Také je nutné zmínit rizika přepětí a podpětí, které mohou zničit veškerou elektronickou techniku společnosti anebo smazat uložené dokumenty, bez kterých společnost nemůže pracovat.

Budova, v níž je činnost provozovaná, se nachází přímo na hlavní silnici města – bez závoje a ostrahy. Tím pádem je zde riziko odcizení majetku a vandalismu poměrně vysoké. Podnik navíc před dvěma lety nakoupil novou elektronickou techniku do svých kanceláří, ta může být velkým lákadlem.

Dalším rizikem, které může ohrozit správný chod společnosti, je pracovní neschopnost z důvodu nemoci nebo úrazu školitele.

Vzhledem k povaze výše uvedených rizik se dá říct, že veškerá uvedená rizika jsou pojistitelná.

Kvantifikace rizik

V této fázi risk managementu je potřeba seřadit zjištěná rizika od nejvýznamnějších a nejpravděpodobnějších, dále je nutné se je snažit vyřešit dle možností podniku (opatření, samofinancování, pojištění).

Jak bylo řečeno výše, nejvýznamnějšími riziky, která mohou způsobit podniku hodně vysoké škody, jsou živelní rizika. Mezi ně patří rizika požáru či úderu blesku. Kvůli nim se začne kumulovat ušlý zisk a také může dojít ke ztrátě zákazníků. Druhým významným rizikem pro podnik je riziko vody z vodovodních zařízení, dále je možné jmenovat i rizika přepětí a podpětí.

Ze zjištěných informací plyne, že budova, kde sídlí společnost, je pojištěná vlastníkem nemovitosti, společnost budovu pronajímá, proto není potřeba řešit pojištění nemovitosti. Posledním z nejvýznamnějších rizik je pracovní neschopnost zaměstnanců.

Kontrola a financování rizik

V poslední fázi řízení rizik podnik musí přijmout opatření k předcházení těmto škodám. Jak je možné vidět dle stávající pojistné ochrany, společnost má pojištěné movité věci uvnitř budovy, avšak pojistná částka je nedostačující a nebyla za téměř 10 let změněna (tzn. podpojištění). V případě totální škody movitých věcí pojišťovna může zkrátit výši pojistného plnění až o polovinu, proto je třeba tuto smlouvu optimalizovat a navýšit pojistné částky.

Poslední riziko není nijak ovlivnitelné ze strany firmy, je ale možné zaměstnancům přispívat na životní pojištění, čímž bude kryté riziko výpadků příjmů zaměstnanců z důvodu pracovní neschopnosti, pro zaměstnavatele by to také znamenalo příspěvek na životním pojištění do určité částky (maximálně 50 000 Kč za rok), osvobození od daně ze mzdy i odvodu zdravotního a sociálního pojištění. Jednatel firmy si ale ani přes doporučení nepřál uskutečnit tento typ opatření, místo toho preferuje nahrazení zaměstnance jiným školitelem nebo online školením. Podnik také má ze zákona povinnost sjednat si pojištění odpovědnosti za škody.

3.4 Preference společnosti při výběru pojistné ochrany

Dále budou v této části práce uvedené preference při výběru optimální pojistné ochrany, které byly určeny jednatelem společnosti. Tato kritéria jsou vypsána níže v tabulce číslo 4. Pro lepší přehlednost je dobré tato kritéria ohodnotit. Protože je těchto kritérií více, bude zvolena metoda vícekritériálního hodnocení. Kritéria hodnocení jsou doplněna body od 1 do 5, kdy 1 představuje nejméně důležitý faktor a 5 představuje nejdůležitější faktor. Přirazení těchto bodů je prvním krokem metody vícekritériálního hodnocení (Fotr a Švecová, 2010).

Tabulka 3: Kritéria pro rozhodnutí společnosti

Kritérium	Body
Maximální výše pojistného plnění	5
Výše pojistného	4
Rozsah pojištění	3
Výše spoluúčasti	2
Dobré jméno pojišťovny	1

Zdroj: Dle osobního rozhovoru s jednatelem vybraného subjektu.

Jak je patrné z tabulky, nejdůležitějším kritériem pro podnik je výše pojistného plnění. V případě, že dojde ke škodné události a limit pojistného plnění nebude dostačující, aby pokryl náklady na znovupořízení poškozených věcí, společníci budou muset vložit své finanční prostředky, které přesahují limit pojistného plnění. Druhým kritériem při výběru pojistné ochrany je cena, kterou budou platit za sjednané pojištění. Firma chce platit co nejnižší pojistné, ale ne na úkor limitu pojistného plnění.

Dalším důležitým kritériem je rozsah pojistné ochrany. Pro jednatele je důležité, aby firma byla v rámci jedné pojistné smlouvy chráněna proti co nejvíce možným rizikům, jež ohrožují společnost, a s co nejmenším množstvím výluk v rámci této smlouvy. Předposledním kritériem pro společnost je výše spoluúčasti. Společnost preferuje co nejnižší spoluúčast v případě škodních událostí. Posledním důležitým kritériem pro společnost je dobré jméno pojišťovny. Pokud budou výše uvedená kritéria stejná, jednatel společnosti dá přednost pojišťovně s dobrým jménem.

Dalším krokem metody vícekritériálního hodnocení po bodovém hodnocení je převádění těchto bodů na váhy pomocí znormování, aby se jejich součet rovnal jedné.

Tabulka 4: Normové váhy kritérií

Kritérium	Body	Váhy
Maximální výše pojistného plnění	5	0,33
Výše pojistného	4	0,27
Rozsah pojištění	3	0,20
Výše spoluúčasti	2	0,13
Dobré jméno pojišťovny	1	0,07
Součet	15	1

Zdroj: Vlastní zpracování.

Když známe oba komponenty metody, zbývá je jen propojit mezi sebou. Celkové hodnocení bude vypočítáno podle následujícího vzorce:

$$H^j = \sum_{i=1}^n v_i \cdot h_i^j \text{ pro } j = 1, 2, \dots, m,$$

kde:

H^j je celkové ohodnocení j-té varianty, v_i je váha i-tého kritéria, h_i^j je dílčí ohodnocení j-té varianty vzhledem k i-tému kritériu, n je počet hodnocených kritérií, m je počet variant.

Téma bakalářské práce souvisí s riziky, která ohrožují určitý subjekt, a se s nimi spojeným pojištěním, z tohoto důvodu dále nebude důkladně probrána metoda vícekriteriálního hodnocení. Čtenáři, kterého toto téma zajímá, je doporučena publikace Jiří Fotra a Lenky Švecové (2010) – *Manažerské rozhodování: postupy, metody a nástroje*.

4 Optimalizace pojistné ochrany

Po seznámení se subjektem, jeho riziky, stávající pojistnou ochranou a s přehledem, jak má vypadat optimální pojistná ochrana dle jednatele společnosti, budou v závěrečné části bakalářské práce analyzované jednotlivé nabídky pojišťoven. Následně budou tyto nabídky zhodnocené a dojde k výběru neoptimálnější varianty pojistného krytí pro společnost.

4.1 Výběr pojistitele

Při vybírání pojistitelů byla brána v potaz velikost pojišťovny z hlediska předepsaného pojistného, protože jednatel firmy chtěl vidět nabídky pojistné ochrany jen u velkých „hráčů“ pojistného trhu v České republice, odůvodnil to tím, že takové pojišťovny jsou stabilnější, kvalita poskytovaných služeb je u nich mnohem lepší než u menších pojišťoven a také má z předešlých let špatné zkušenosti s malými pojišťovnami. Proto bylo vybráno pět největších pojišťoven dle předepsaného pojistného z poslední výroční zprávy České asociace pojišťoven (ČAP, 2021). Mezi tyto pojišťovny patří:

- Generali Česká pojišťovna, a. s., (dále jen Generali Česká pojišťovna, GČP),
- Kooperativa pojišťovna, a. s.,
- Allianz pojišťovna, a. s. (dále jen Allianz),
- ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB (dále jen ČSOBP),
- Česká podnikatelská pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group (dále jen ČPP).

Tabulka 5: Pět největších pojišťoven na trhu podle předepsaného pojistného

Pojišťovna	Předepsané pojistné	Podíl na trhu
GČP	37 729 874 Kč	26,7 %
Kooperativa	32 911 564 Kč	23,3 %
Allianz	15 431 550 Kč	10,9 %
ČSOBP	11 860 287 Kč	8,4 %
ČPP	10 857 355 Kč	7,7 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle (ČAP, 2021).

Jak je patrné z výše uvedené tabulky, větší části pojistného trhu vládne pět pojišťoven (77 % ze 100 %). Generali Česká pojišťovna má 26,7 % předepsaného pojistného z celého pojistného

trhu. Následuje Kooperativa pojišťovna, která má 23,3 % předepsaného pojistného, na třetí příčce je Allianz pojišťovna s podílem 10,9 %, čtvrté místo obsadila ČSOB pojišťovna a páté místo má Česká podnikatelská pojišťovna.

4.1.1 Výběr pojistné ochrany

Po provedení risk managementu s jednatelem firmy a probrání rizik, jež mohou ohrozit chod firmy, byly vybrány oblasti, na které je možné sjednat pojištění, jde o majetek firmy a odpovědnost firmy. V případě pojištění majetku společnosti byla majitelem stanovena pojistná částka 600 000 Kč, tu mají sjednanou v současné pojistné smlouvě a je nižší než skutečná hodnota majetku, který vlastní. Pojistná částka, kterou požaduje jednatel, je 1 200 000 Kč. Nabídky, jež budou představené, mají mít hlavně složku živelního pojištění, pokrývat riziko vody z vodovodního zařízení a odcizení, pokud pojišťovna nabídne další připojištění, bude to výhodou. Bylo také doporučeno sjednání životního pojištění pro zaměstnance, aby získali benefit před konkurencí při přijetí do pracovního poměru, důležité je dále pojistit pracovníky pro případ pracovní neschopnosti. Jednatel firmy však tento typ pojištění odmítl, a proto není nutné, aby pojišťovny zahrnovaly životní pojištění ve svých nabídkách. Další položkou, kterou mají pojišťovny ve svých kalkulacích mít, je pojištění odpovědnosti za škodu, kde pojistná částka musí být minimálně 2 000 000 Kč.

4.2 Nabídka Generali České pojišťovny

Generali Česká pojišťovna je univerzální pojišťovnou, která se skládá ze dvou pojišťoven (Generali pojišťovna a Česká pojišťovna). Česká pojišťovna je vůbec nejstarší pojišťovnou v České republice, její kořeny sahají hluboko do 19. století. V roce 1991 proběhla demonopolizace pojistného trhu, která přinesla konkurenční prostředí. V následujícím roce proběhla privatizace a vznikla akciová společnost Česká pojišťovna. Česká pojišťovna se v roce 2008 stala součástí Generali PPF Holdingu, který vlastnil i Generali pojišťovnu, po sedmi letech se v roce 2015 vlastníkem České pojišťovny stal Generali CEE Holding s podílem 100 %. V roce 2019 proběhlo spojení aktivit, Česká pojišťovna koupila pojistný kmen pojišťovny Generali. Společně spojily své aktivity a dnes působí pod názvem Generali Česká pojišťovna. Vznikla tak největší pojišťovna na českém pojistném trhu s podílem 26 % a s téměř 7 500 000 spravovaných smluv. Pojišťovna má 900 prodejních míst po celé České republice (Generali Česká pojišťovna, 2022).

Tabulka 6: Nabídka Generali České pojišťovny

Předmět pojištění	Rozsah	Limit pojištění	Spoluúčast	Pojistné
Hmotné movité věci, jejich soubory a soubor cizích věcí movitých po právu užívaných	FLEXA, vichřice, krupobití, zemětřesení, sesouvaní půdy, zřícení skal nebo zemin, sesouvaní nebo zřícení sněhových lavin, pád stromů, stožárů nebo jiných předmětů, tíha sněhu nebo námrazy, voda vytékající z vodovodních zařízení, zamrzání vody ve vodovodním potrubí	1 200 000 Kč	1 000 Kč	5 145 Kč
	Atmosférické srážky	100 000 Kč	1 000 Kč	
	Přepětí pro movité věci	100 000 Kč	1 000 Kč	
Náklady na opravu nebo znovupořizení poškozených nebo zničených stavebních součástí, tj. prvků, které tvoří vnitřní prostor pronajaté budovy nebo její části	FLEXA, vichřice, krupobití, zemětřesení, sesouvaní půdy, zřícení skal nebo zemin, sesouvaní nebo zřícení sněhových lavin, pád stromů, stožárů nebo jiných předmětů, tíha sněhu nebo námrazy, voda vytékající z vodovodních zařízení, zamrzání vody ve vodovodním potrubí	100 000 Kč	1 000 Kč	
Hmotné movité věci, jejich soubory a soubor cizích věcí movitých po právu užívaných	Pojištění odcizení movitých věcí	300 000 Kč	1 000 Kč	3 739 Kč
Pojištění odpovědnosti za škodu		5 000 000 Kč	2 500 Kč	1 200 Kč
Roční pojistné	10 084 Kč			
Sleva	3 554 Kč			
Celkové roční pojistné	6 530 Kč			

Zdroj: Vlastní zpracování dle nabídky pojišťovny GČP

Generali Česká pojišťovna nabízí produkt ProfiPlán pojištění majetku a odpovědnosti pro podnikatele. Nabídka je rozdělena do tří částí: živelní pojištění, pojištění odcizení movitých věcí a pojištění obecné odpovědnosti. Živelní pojištění obsahuje rizika FLEXA, kam patří: požár, výbuch, přímý úder blesku, pád letadla, aerodynamický třesk, kouř. Dále živelní pojištění obsahuje rizika vichřice, krupobití, zemětřesení a další rizika, které jsou uvedena v tabulce 6. Limit pojistného plnění byl nastaven dle požadavků jednatele společnosti na částku 1 200 000 Kč. Pojistné za živelní pojištění vyšlo na 5 145 Kč, avšak zde je možnost získání slevy, pokud nabídka bude sjednaná přes obchodního zprostředkovatele, tato sleva činí 30 %, navíc lze využít 10% slevu za dlouhodobost. Sleva za dlouhodobost je poskytována za podmínky, že smlouva, která vznikne, musí být platná minimálně tři roky, v případě předčasného ukončení společnost bude muset doplatit rozdíl této slevy. Pojistné živelního pojištění po odečtení slev je 3 087 Kč. Další částí nabídky je pojištění odcizení movitých věcí, kde pojistná částka činí 300 000 Kč a spoluúcast 1 000 Kč. V této části nabídky také byla nabídnuta obchodní sleva 30 % a sleva za dlouhodobost 10 %, po odečtení slev pojistné činí 2 243 Kč. V poslední části nabídky je možné vidět pojištění odpovědnosti za škodu s pojistnou částkou 5 000 000 Kč a spoluúcastí 2 500 Kč, pojistné v tomto případě činí 1 200 Kč, žádná sleva už se k tomu neposkytuje. Pojistná částka je vyšší než požadovaná, protože pracovnice Generali Česká pojišťovny informovala, že pojistné za pojistné částky 2 000 000 Kč a 5 000 000 Kč je stejné. Výsledné roční pojistné po odečtení slev je 6 530 Kč.

4.3 Nabídka Kooperativy

Kooperativa je univerzální pojišťovnou, která nabízí široký sortiment služeb a všechny druhy pojištění pro občany, malé a střední firmy i velké podniky. Pojišťovna působí na českém pojistném trhu již 30 let. Kooperativa je součástí Vienna Insurance Group, jde o specialistu na pojištění v Rakousku a ve střední a východní Evropě. V současné době má víc než 2 460 000 klientů (Kooperativa, 2022).

Pojišťovna Kooperativa nabízí pojištění podnikatelů TREND, které je určeno pro živnostníky, obchodní společnosti, družstva, příspěvkové organizace i občanská sdružení. V rámci výše uvedeného pojistného produktu lze sjednat veškerá rizika v jedné smlouvě dle přání zákazníka. V produktu TREND lze pojistit nemovité objekty, movité předměty – vybavení firmy, skla, odpovědnost za újmu a další rizika (pojištění zisku a stálých nákladů podniku v případě přerušení jeho provozu, vlastní movité věci během silniční dopravy) (Kooperativa, 2022).

Na webových stránkách Kooperativy (2022) je uvedena řada nebezpečí, před kterými by se společnosti měly chránit, mezi nejvýznamnější ohrožení řadí:

- živelní události, mezi něž patří například: požár, výbuch, povodeň, vichřice atd.,
- odcizení věcí,
- poškození movitých věcí,
- úmyslné poškození věcí,
- újmy na životě a zdraví nebo hmotné věci, za které pojištěný odpovídá.

Tabulka 7: Nabídka Kooperativy

Předmět pojištění	Rozsah	Limit pojištění	Spoluúčast	Pojistné
Soubor vlastního movitého zařízení nebo vybavení	Požár, náraz nebo pád, kouř	1 200 000 Kč	3 000 Kč	713 Kč
Soubor vlastního movitého zařízení nebo vybavení	Pojištění pro případ odcizení krádeží s překonáním překážky nebo loupeží	1 200 000 Kč	3 000 Kč	3 276 Kč
Pojištění odpovědnosti za škodu		2 000 000 Kč	2 500 Kč	1 625 Kč
Roční pojistné	5 614 Kč			
Sleva	5 %			
Celkové roční pojistné	5 333 Kč			

Zdroj: Vlastní zpracování dle nabídky pojišťovny Kooperativa.

Pojišťovna Kooperativa na základě předloženého požadavku na pojistnou ochranu nabídla produkt TREND, který v sobě zahrnuje tři druhy pojištění: základní živelní pojištění, pojištění pro případ odcizení a také pojištění odpovědnosti za újmu. Základní živelní pojištění chrání podnik před následujícími druhy nebezpečí: požár, náraz nebo pád a kouř. Limit pojistného plnění je zde nastaven na požadovanou částku 1 200 000 Kč se spoluúčastí 3 000 Kč. Nehledě na to, že limit pojistného plnění je nastaven dle požadavku společnosti, toto pojištění má určitou nevýhodu, jelikož v rámci dané nabídky není zahrnuta ochrana před povodněmi nebo záplavami, vichřicemi nebo krupobitím, sesuvem půdy, zřícením skal, zemětřesením, tíhou sněhu nebo námrazou či vodovodním nebezpečím, a to včetně poškození nebo zničení: potrubí

nebo topných těles, kotlů, nádrží a výměňkových stanic vytápěcích systémů. Ve stávající smlouvě má podnik sjednanou ochranu před vodovodním nebezpečím a při stanovení požadavku bylo uvedeno, že nabídky zahrnující tento druh pojištění jsou společností upřednostňovány.

Další druh pojištění, který je zahrnut do nabídky Kooperativy, je pojištění pro případ odcizení krádeží s překonáním překážky nebo loupeží. V rámci daného pojištění je stanoven stejný limit pojistného plnění jako u živelního pojištění a identická je také výše spoluúčasti.

Poslední součást této nabídky je pojištění odpovědnosti za škodu. Zde je nastaven minimální požadovaný limit pojistného plnění 2 000 000 Kč. V rámci daného pojištění je sjednána nižší spoluúčast ve výši 2 500 Kč.

Celková cena pojistné ochrany, kterou nabídla pojišťovna Kooperativa, činí 5 614 Kč, nejdražší součástí je pojištění pro případ odcizení krádeží s překonáním překážky nebo loupeží, výše pojistného za poskytování této ochrany činí 3 276 Kč. U dané nabídky se podařilo získat slevu ve výši 5 %, finální výše ročního pojistného pak činí 5 333 Kč.

4.4 Nabídka Allianz

Allianz pojišťovna, a. s. je součástí největšího světového pojišťovacího koncernu Allianz Group založeného v roce 1890. Zaměstnává kolem 140 tisíc zaměstnanců po celém světě a působí ve více než 70 zemích. V České republice působí od roku 1993 a drží si místo třetí největší pojišťovny v zemi (Allianz, 2022).

Tabulka 8: Nabídka Allianz

Předmět pojištění	Rozsah	Limit pojištění	Spoluúčast	Pojistné
Movité věci	Požár a související nebezpečí	1 200 000 Kč	5 000 Kč	700 Kč
	Voda z vodovodního zařízení		5 000 Kč	652 Kč
	Vichřice, krupobití		5 000 Kč	564 Kč
	Ostatní nebezpečí		1 000 Kč	708 Kč
	Krádež vloupáním		5 000 Kč	2 968 Kč
Budovy a věci movité	Připojištění	100 000 Kč	1 000 Kč	3 812 Kč
Pojištění odpovědnosti z provozu činnosti		3 000 000 Kč	1 000 Kč	1 900 Kč
Roční pojistné	11 304 Kč			
Sleva	15 %			
Celkové roční pojistné	9 665 Kč			

Zdroj: Vlastní zpracování dle nabídky pojišťovny Allianz.

Jak je vidět z výše uvedené tabulky, v rámci této nabídky je poskytována pojistná ochrana do limitu 1 200 000 Kč proti požáru a souvisejícímu nebezpečí, úniku vody z vodovodních zařízení, vichřici a krupobití, krádeži vloupáním a ostatním nebezpečím. Mezi nebezpečí související s požárem patří výbuch, úder blesku a zřícení letadla. Ostatní nebezpečí dle pojistných podmínek daného produktu zahrnují: škody způsobené zemětřesením, sesuvem půdy, lavinou a tíhou sněhu, sprinklerovým hasicím zařízením, nárazem vozidla, kouřem, rázovou vlnou, pádem stromů, stožárů a jiných věcí. U většiny nebezpečí je zde nabídnuta spoluúčast ve výši 5 000 Kč, pouze u ostatních nebezpečí je stanovena výše spoluúčasti na 1 000 Kč. U připojištění budov a movitých věcí je limit pojistného plnění nastaven na 100 000 Kč se spoluúčastí 1 000 Kč.

Dále je do nabídky Allianz pojišťovny zahrnuto pojištění odpovědnosti z provozní činnosti, a to s limitem pojistného plnění 3 000 000 Kč a spoluúčastí 1 000 Kč. Tento limit je vyšší než

požadována výše krytí tohoto nebezpečí, avšak majitel společnosti zmiňoval, že vyšší limit pojistného plnění u daného rizika je vítán. Cena pojištění odpovědnosti je 1 900 Kč za rok.

Celková výše pojistného dané nabídky je 11 304 Kč, největší pojistné se vztahuje k pojištění movitých věcí a činí 5 592 Kč.

Společnost Allianz nabídla obchodní slevu 5 % a také slevu za dlouhodobost 10 %, pokud smlouva bude uzavřena na tři roky a více. Po uplatnění slev činí finální cena pojištění 9 665 Kč.

4.5 Nabídka ČSOB

ČSOB Pojišťovna je univerzální pojišťovna, která nabízí ucelené pojišťovací služby občanům a živnostníkům, malým a středním podnikům i velkým korporacím. Stabilní zázemí skupiny ČSOB a silného nadnárodního akcionáře KBC navíc umožňuje klientům ČSOB získat za výhodných podmínek komplexní ošetření svých finančních potřeb.

ČSOB Pojišťovna vznikla 17. 4. 1992 a pod svým současným názvem působí od 6. 1. 2003. ČSOB Pojišťovna je silný pojišťovací subjekt, který svým základním kapitálem ve výši 2,8 miliardy Kč a vlastním kapitálem 4,7 miliardy Kč (k 31. 12. 2019) patří ke kapitálově nejlépe vybaveným pojišťovnám na českém trhu. Opírá se o stabilní zázemí a osvědčené know-how svého hlavního akcionáře, jímž je belgická pojišťovna KBC Verzekeringen NV z nadnárodní skupiny KBC.

V roce 2019 předepsala ČSOB Pojišťovna pojistné v objemu 13,4 mld. Kč, čímž se řadí mezi největší pojišťovny v České republice. Její tržní podíl podle předepsaného pojistného vykazovaného Českou asociací pojišťoven byl ke konci roku 2019 na úrovni 8,1 %.

Vizi této pojišťovny je přinášet lidem jistotu a dodávat odvahu tvořit vlastní svět. Jejich misí je být klientům nablízku a společně dávat pojištění nový smysl (ČSOB, 2022).

Tabulka 9: Nabídka ČSOB pojišťovny

Předmět pojištění	Rozsah	Limit pojištění	Spoluúčast	Pojistné
Soubor movitých věcí (vlastní i cizí) včetně zásob	FLEXA	1 200 000 Kč	3 000 Kč	538 Kč
Soubor movitých věcí (vlastní i cizí) včetně zásob	Doplňková živelní nebezpečí	600 000 Kč	3 000 Kč	415 Kč
	Vodovodní škoda	600 000 Kč	3 000 Kč	204 Kč
	Pojištění odcizení	300 000 Kč	3 000 Kč	2 764 Kč
Pojištění odpovědnosti za újmu z činnosti a ze vztahu		2 000 000 Kč	3 000 Kč	2 185 Kč
Roční pojistné	6 106 Kč			
Sleva	-			
Celkové roční pojistné	6 106 Kč			

Zdroj: Vlastní zpracování dle nabídky pojišťovny ČSOB.

Pojištění nabízené společností ČSOB se skládá ze tří částí. První je pojištění proti živelním rizikům, základní rizika jsou zde pojištěna do limitu 1 200 000 Kč se spoluúčastí 3 000 Kč. Za základní rizika zde považují: požár, výbuch, úder blesku, náraz nebo zřícení pilotovaného letícího tělesa, jeho částí nebo jeho nákladu.

Dále jsou do této nabídky zahrnuta doplňková živelní nebezpečí a vodovodní škody, u těchto nebezpečí je limit pojistného plnění stanoven na 600 000 Kč se spoluúčastí 3 000 Kč. Dle pojistných podmínek jsou doplňkovými živelními nebezpečími: vichřice, krupobití, sesouvání půdy, zřícení skal nebo zemin, lavina, pád stromů, stožárů a jiných předmětů, zemětřesení, tíha sněhu nebo námrazy, náraz vozidla, kouř, nadzvuková vlna. Limit pojistného plnění u těchto rizik je nižší, než je vyžadován majitelem společnosti, což je určitou nevýhodou výše uvedené kalkulace.

Druhou složkou kalkulace ČSOB je pojištění odcizení, u daného rizika byl stanoven limit 300 000 Kč se stejnou spoluúčastí jako u předchozích rizik. Jedná se o poměrně nízkou částku vzhledem k výchozím požadavkům a velikosti majetku společnosti.

Třetí skupinou rizik, která jsou kryta pojištěním, je újma z činnosti a ze vztahu. Pojištění odpovědnosti odpovídá stanoveným požadavkům, zde je navržen limit pojistného plnění 2 000 000 Kč se spoluúčastí 3 000 Kč.

Celková výše pojistného činí 6 106 Kč. Pojišťovna nenabídla žádnou slevu na tento produkt.

4.6 Nabídka ČPP

Česká podnikatelská pojišťovna je univerzální pojišťovnou, která nabízí svým klientům moderní produkty a komplexní pojistná řešení v oblasti životního i neživotního pojištění. Na českém pojistném trhu působí od roku 1995. Od roku 2005 je členem skupiny Vienna Insurance Group. V současné době má více než 1 300 000 klientů a spravuje více než 2 100 000 pojistných smluv (ČPP, 2022).

Tabulka 10: Nabídka ČPP

Předmět pojištění	Rozsah	Limit pojištění	Spoluúčast	Pojistné
Soubor vlastních a cizích staveb a budov, soubor vlastních a cizích věcí movitých, zásoby, technické nosiče dat, majetek zvláštní hodnoty, stroje a strojní zařízení včetně jejich součástí a elektronika včetně součástí, mobilní telefony a ruční elektrické nářadí	Pojištění se vztahuje na poškození nebo zničení předmětu pojištění jakoukoli událostí, která nastala náhle a neočekávaně, omezuje nebo vylučuje funkčnost předmětu pojištění (požár, výbuch, zemětřesení, tíha sněhu, pád letadla atd., kromě rizik povodeň a záplava)	1 200 000 Kč	1 000 Kč	
Věci movité a zásoby uložené na volném prostranství		50 000 Kč	1 000 Kč	
Náklady vynaložené na odklizení zbytků po škodné události		250 000 Kč	1 000 Kč	
Atmosférické srážky		30 000 Kč	1 000 Kč	
Škoda způsobená živočišnými škůdci		30 000 Kč	1 000 Kč	
Náhrada ztráty vody		30 000 Kč	1 000 Kč	
Graffiti		50 000 Kč	1 000 Kč	
Nepřímý úder blesku		40 000 Kč	1 000 Kč	
Pojistné za výše uvedená rizika				
Pojištění odpovědnosti		2 000 000 Kč	1 000 Kč	4 782 Kč
Asistenční služba	Vznik nouzové situace v sídle firmy, příjezd a odjezd technika, úhrada použitého materiálu, uvedení objektu pojištění do původního stavu po zásahu řemeslníka	2x ročně, 5 000 Kč / zásah	0	400 Kč
Roční pojistné	7 623 Kč			
Sleva	20 % + 6 %			
Celkové roční pojistné	5 732 Kč			

Zdroj: Vlastní zpracování dle nabídky pojišťovny ČPP.

Kalkulace pojištění, kterou nabídla pojišťovna ČPP, je nejrozsáhlejší a je do ní zahrnuto nejvíc rizik. Pojistné limity odpovídají požadavkům společnosti, navíc je u této varianty pojištění stanovena nejnižší výše spoluúčasti. Smlouva je rozdělena do dvou částí, první je pojištění majetku, druhou pojištění odpovědnosti.

Pojištění majetku se vztahuje na poškození nebo zničení předmětu pojištění, předmět pojištění je zde chráněn proti všem nebezpečím, mimo jiné je do pojištění majetku zahrnována ochrana před odcizením a vandalismem. Rizika, která lze u většiny pojišťoven pojistit pouze v rámci doplňkového připojištění, jsou zde zahrnuta do základní varianty pojištění, což je velkou výhodou oproti ostatním. Limit pojistného plnění u pojištění majetku je 1 200 000 Kč se spoluúčastí 1 000 Kč.

Další složkou kalkulace je pojištění odpovědnosti s limitem pojistného plnění 2 000 000 Kč a spoluúčastí 1 000 Kč. Mimo jiné pojišťovna ČPP nabízí i možnost asistenční služby, kterou lze využít při vzniku nouzových situací.

Souhrnná výše ročního pojistného je 7 623 Kč, avšak ČPP nabídlo obchodní slevu ve výši 20 % a 6% slevu při výběru ročního plánu plateb. Výsledná cena po uplatnění všech slev je 5 732 Kč.

4.7 Hodnocení a výběr optimální nabídky

V rámci této podkapitoly bude provedeno hodnocení nabídek všech pojišťoven. Jak bylo uvedeno v podkapitole 3.4, porovnání kalkulací bude provedeno na základě pěti kritérií: limity pojistného plnění, výše pojistného, rozsah pojištění, výše spoluúčasti a dobré jméno pojišťovny. Jednotlivá kritéria byla uspořádána na základě jejich důležitosti pro majitele společnosti, na základě stanoveného pořadí byly určeny váhy kritérií, které budou použity k získání celkového hodnocení všech nabídek.

Hodnocení variant dle jednotlivých kritérií bude provedeno pomocí pětibodové stupnice, kde pět bodů získá nejlepší varianta, jeden bod bude mít nejhorší varianta. Následně budou známky v rámci jednotlivých kritérií vynásobeny příslušnými vahami. Tímto způsobem budou stanoveny hodnoty indexu pro všechny varianty v rámci každého kritéria. Výsledné hodnocení variant bude stanoveno sčítáním všech indexů pro každou variantu. Pojištění, které bude mít největší výslednou hodnotu tohoto součtu, bude považováno za optimální variantu pojistné ochrany.

Za nejdůležitější kritérium při výběru optimální pojistné ochrany je společností považován limit pojistného plnění. Jedná se o velmi významnou charakteristiku, a to hlavně z toho důvodu, že v případě vzniku pojistné události nedostatečná výše limitu pojistného plnění může způsobit velké finanční potíže, respektive ohrozit existenci podniku. V rámci daného kritéria se posuzuje jak limit pojistného plnění v rámci pojištění movitých věcí, tak i limit nastavený u pojištění odpovědnosti. V současné pojistné smlouvě movité věci byly pojištěny pouze na 600 000 Kč. Tento limit byl společností považován za příliš nízký a neodpovídající reálné hodnotě majetku. Z toho důvodu majitel společnosti požadoval navýšení daného limitu na 1 200 000 Kč. Tento požadavek byl uspokojen všemi pojišťovnami, tím pádem byly v rámci hodnocení variant dle limitu pojistného plnění u pojištění movitých věcí všechny varianty ohodnoceny pěti body.

Limity nastavené u pojištění odpovědnosti také splňují požadavky společnosti, avšak v rámci jednotlivých kalkulací se liší. Nejvyšší limit pojistného plnění byl nastaven pojišťovnou Generali Česká a činí 5 000 000 Kč, druhý nejvyšší limit nabídla Allianz pojišťovna. Ostatní varianty mají tento limit nastaven na minimální požadovanou částku 2 000 000 Kč.

Dalším kritériem hodnocení variant je výše pojistného. Společností nebyla stanovena horní hranice výše pojistného, proto při výběru optimální varianty na základě ceny nebyla vyloučena žádná z nabídek. Nejnižší pojistné je u společnosti Kooperativa, o něco vyšší cenu má ČPP, následují ČSOB a GČP. Výrazně vyšší pojistné je u nabídky od Allianz pojišťovny, což je velmi významnou nevýhodou vzhledem k tomu, že se jedná o jedno z nejdůležitějších kritérií výběru.

Třetím kritériem je rozsah pojištění. Pro hodnocení jednotlivých nabídek je nutné pečlivě prozkoumat a porovnat všechna rizika, která jsou kryta jednotlivými pojišťovnami. Dle daného kritéria byly nejlépe ohodnoceny nabídky dvou pojišťoven – Generali Česká a ČPP, tato pojištění pokrývají nejširší škálu živelních rizik, také zahrnují krytí rizika odcizení majetku a rizika újmy z činností a vztahu. Za nejhorší variantu v rámci daného kritéria je považována nabídka od Kooperativy, která nekryje dostatečně velkou část živelních rizik, například vichřice nebo krupobití, sesuv půdy, zemětřesení, tíhu sněhu nebo námrazy či vodovodní nebezpečí. Nabídky ostatních pojišťoven mají drobné nedostatky, ale chrání podnik před všemi významnými riziky, proto získávají průměrné hodnocení.

Čtvrté kritérium je výše spoluúčasti, pojišťovny Allianz a Generali Česká ji stanovily na 5 000 Kč. Kooperativa a ČSOB nabídly kalkulace se spoluúčastí 3 000 Kč. Nejnižší spoluúčast byla stanovena u pojišťovny ČPP a činila pouze 1000 Kč, proto získala nejlepší ohodnocení dle daného kritéria.

Posledním kritériem je dobré jméno pojišťovny. U tohoto kritéria není možné stanovit žádnou hodnotu, na základě které by bylo možné provést srovnání variant. Jedná se zde o subjektivní hodnocení majitele společnosti, který seřadil jednotlivé společnosti na základě osobních zkušeností a preferencí. Za nejlepší pojišťovnu majitel považuje Allianz, na druhém místě je GČP, třetí je ČPP, dále Kooperativa a na posledním místě se umístila pojišťovna ČSOB, se kterou má špatné zkušenosti.

Pro lepší přehlednost hodnocení všech variant byla vytvořena následující tabulka:

Tabulka 11: Hodnocení nabídek

Pojišťovna			GČP	KOOP	Allianz	ČSOB	ČPP
Kritérium	Váha						
Limity pojistného plnění	0,33	Pojištění movitých věcí	1,2 mil.	1,2 mil.	1,2 mil.	1,2 mil.	1,2 mil.
		Známka	5	5	5	5	5
		Pojištění odpovědnosti	5 mil.	2 mil.	3 mil.	2 mil.	2 mil.
		Známka	5	3	4	3	3
		Průměrná známka	5	4	4,5	4	4
		Index	1,65	1,32	1,485	1,32	1,32
Výše pojistného	0,27	Pojistné (Kč)	6 530	5 333	9 665	6 106	5 732
		Známka	2	5	1	3	4
		Index	0,54	1,35	0,27	0,81	1,08
Rozsah pojištění	0,20	Známka	5	2	3	4	5
		Index	1	0,4	0,6	0,8	1
Výše spoluúčasti	0,13	Hodnota	5 000	3 000	5 000	3 000	1 000
		Známka	1	3	1	3	5
		Index	0,13	0,39	0,13	0,39	0,65
Dobré jméno pojišťovny	0,07	Hodnota	2	4	1	5	3
		Známka	4	2	5	1	3
		Index	0,28	0,14	0,35	0,07	0,21
Celkem			3,6	3,6	2,835	3,39	4,26

Zdroj: Vlastní zpracování.

V posledním řádku výše uvedené tabulky jsou prezentována celková hodnocení variant neboli souhrnné indexy, které byly získány jako součet vážených indexů pro jednotlivé nabídky. Dle souhrnného indexu lze za optimální variantu pojistné ochrany pro podnik považovat pojištění

od ČPP pojišťovny. Tato varianta splnila všechny požadavky stanovené na začátku majitelem společnosti, navíc byl tento produkt nabídnout za přijatelnou cenu. Další významnou výhodou produktu je výše spoluúčasti, která má mnohem nižší hodnotu než u konkurencích produktů. Na druhém místě se umístily Generali Česká pojišťovna a Kooperativa. K velice dobrému hodnocení Generali České pojišťovny přispěl limit pojistného plnění u pojištění odpovědnosti, který dosáhl výše 5 000 000 Kč. Velmi vysoké celkové hodnocení Kooperativy zlepšila její cena, která byla nižší než u konkurentů. Na předposledním místě se umístila ČSOB pojišťovna, za nejhorší nabídku je považováno pojištění od Allianz, a to hlavně z důvodu vysokého pojistného.

4.8 Optimální pojistná ochrana

Proces navržení optimální pojistné ochrany podniku začal provedením risk managementu, na jehož základě bylo stanoveno, že v současné době podnik není dobře chráněn a majetek je podpojištěn. Na základě požadavku majitelů bylo vytvořeno pět nabídek pojištění od největších pojišťoven na trhu. Tyto nabídky byly následně porovnány a ohodnoceny dle souboru kritérií, který byl vytvořen ve spolupráci s majitelem společnosti. Na základě výsledku hodnocení byla stanovena optimální varianta pojistné ochrany, kterou by měla společnost zvolit.

Dle výsledku hodnocení je nejlepší nabídkou pojištění ČPP. Tento produkt nejlépe naplňuje požadavky společnosti a kryje širokou škálu rizik. Stejně jako i ostatní nabídky má ČPP limit pojistného plnění u movitých věcí 1 200 000 Kč, tato částka skutečně odpovídá současné hodnotě majetku společnosti. V rámci stávající pojistné smlouvy měl podnik limit 600 000 Kč, majetek byl značně podhodnocen, což v případě vzniku pojistné události mohlo způsobit vážné finanční problémy.

Co se týče pojištění odpovědnosti, ČPP nabízí limit pojistného plnění ve výši 2 000 000 Kč, což společnost považuje za postačující. Nabídka ČPP navíc kryje mnohem víc živelních rizik než stávající pojištění společnosti, což je velkou výhodou oproti ostatním nabídkám. Další výhodou je to, že ČPP nabízí asistenční služby, které lze využívat v případě nouze.

Faktor, který také měl velký vliv na výběr optimální nabídky, je cena. Nehledě na to, že produkt ČPP chrání před velkým množstvím rizik a limity jsou stanoveny na požadované výši, finální cena produktu díky slevám činí pouze 5 732 Kč.

Další výhodou této nabídky je nejnižší spoluúčast ze všech nabídek, činí pouze 1 000 Kč. Snížení spoluúčasti u ostatních pojišťoven vedlo k náhlému růstu cen, u společnosti ČPP se však i s tak nízkou spoluúčastí podařilo zachovat příznivou výši pojistného.

Závěr

Riziko je nedílnou součástí života. Každodenně se lidé setkávají s nebezpečím, jež může ohrozit jejich život či vést k velmi negativním následkům. Analogicky se i podnik může dostat do situace, kdy jeho normální chod (respektive existence) bude ohrožen nějakým rizikem. Z tohoto důvodu je nezbytné rizika eliminovat a snažit se zmírnit jejich negativní dopady.

Cílem této bakalářské práce byla optimalizace stávající pojistné ochrany vybraného podniku.

Tento cíl byl naplněn a na základě hodnocení nabídek pěti pojišťoven se podařilo vybrat takovou variantu pojištění, která pokrývá všechna identifikovaná rizika a odpovídá všem požadavkům společnosti.

Bakalářská práce byla rozdělena do dvou částí, první část je teoretická. V první kapitole byly vysvětleny základní pojmy související s rizikem a risk managementem. Druhá kapitola byla věnována pojištění, zde byly podrobně popsány jednotlivé druhy pojištění a vysvětleny pojmy jako pojistný zájem, pojistné, pojistné podmínky atd.

Druhá část práce je praktická, její první kapitola se zabývala představením podniku, dále byla popsána současná pojistná ochrana a stanoveny požadavky majitele společnosti na budoucí pojistnou smlouvu. Mimo jiné byla určena kritéria, na jejichž základě bude proveden výběr optimální pojistné ochrany. V dalších podkapitolách byly představeny nabídky pěti pojišťoven a uveden podrobný popis každého produktu.

V poslední části práce bylo provedeno hodnocení jednotlivých nabídek na základě dříve stanovených kritérií. Dle celkového hodnocení se optimální variantou pojistné ochrany stala nabídka pojišťovny ČPP. Toto pojištění má řadu výhod, díky kterým nabídka získala výrazně lepší hodnocení než ostatní. Hlavní předností daného produktu je vysoký rozsah pojistné ochrany, což znamená, že při výběru daného produktu podnik bude chráněn před největším množstvím rizik. Další významnou výhodou je velmi příznivá výše pojistného, které se podařilo dosáhnout získáním vysoké slevy na tento produkt. Třetí nespornou výhodou je mnohem nižší spoluúčast než u konkurenčních produktů. Z uvedených důvodů lze tuto nabídku považovat za optimální a doporučit podniku jako nejlepší možnou variantu.

Vypracování této práce bylo velmi přínosné, rozšířilo mé znalosti v oblasti pojištění a umožnilo blíže se seznámit s produkty největších pojišťoven na trhu. Spolupráce se společností poskytla možnost uplatnit znalosti v praxi a získat nové a cenné zkušenosti.

Seznam použité literatury

1. CIPRA, Tomáš. *Finanční a pojistné vzorce*. Praha: Grada, 2006. Finanční trhy a instituce. ISBN 80-247-1633-X.
2. DAŇHEL, Jaroslav. *Pojistná teorie*. Praha: Professional Publishing, 2005. ISBN 80-86419-84-3.
3. DUCHÁČKOVÁ, Eva a Jaroslav DAŇHEL. *Pojistné trhy: změny v postavení pojišťovnictví v globální éře*. [Praha]: Professional Publishing, 2012. ISBN 978-80-7431-078-2.
4. DUCHÁČKOVÁ, Eva a Jaroslav DAŇHEL. *Teorie pojistných trhů*. Praha: Professional Publishing, 2010. ISBN 978-80-7431-015-7.
5. DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Pojištění a pojišťovnictví*. Praha: Ekopress, [2015]. ISBN 978-80-87865-25-5.
6. DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 3. vyd., přeprac. Praha: Ekopress, c2009. ISBN 978-80-86929-51-4.
7. DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2005. ISBN 80-861-1992-0.
8. FOTR, Jiří a Lenka ŠVECOVÁ. *Manažerské rozhodování: postupy, metody a nástroje*. 2., přeprac. vyd. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929-59-0.
9. GOURIEROUX, Christian a Joann JASIAK. *The Econometrics of Individual Risk: Credit, Insurance, and Marketing*. Princeton University Press: Princeton and Oxford, 2007. ISBN 978-0-691-12066-9.
10. KAFKA, Tomáš. *Průvodce pro interní audit a risk management*. Praha: C.H. Beck, 2009. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7400-121-5.
11. KNYAZEVA, Elena. СТРАХОВАНИЕ. Екатеринбург: Издательство Уральского университета, 2019. ISBN 978-5-7996-2770-6.
12. RAZUMOVSKAYA, E. a V. FOMENKO. СТРАХОВОЕ ДЕЛО. Екатеринбург: Гуманитарный университет, 2016. ISBN 978-5-7741-0300-3.
13. ŘEZÁČ, František. *Řízení rizik v pojišťovnictví*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2011. 222 s. ISBN 978-80-210-5637-4.

14. SMEJKAL, Vladimír a Karel RAIS. *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2013. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4644-9.
15. ZEMCOVA, Ludmila. СТРАХОВАНИЕ. Томск: «ЭЛЬ КОНТЕНТ», 2013. ISBN 978-5-4332-0106-4.

Internetové zdroje

1. Allianz pojišťovna. O nás: Informace o společnosti Allianz [online]. 2022 [cit. 2022-03-06]. Dostupné z: https://www.allianz.cz/cs_CZ/pojisteni/vse-o-allianz/o-nas.html
2. ČAP, 2021. VÝVOJ POJISTNÉHO TRHU. Česká asociace pojišťoven [online]. [cit. 2021-12-01]. Dostupné z: <https://www.cap.cz/statistiky-prognozy-analyzy/vyvoj-pojistneho-trhu>
3. Česká podnikatelská pojišťovna. *O společnosti* [online]. 2022 [cit. 2022-03-06]. Dostupné z: <https://www.cpp.cz/o-spolecnosti>
4. ČESKO. Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník. [online]. [cit. 2021-11-01]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89#f4587674>
5. ČSOB pojišťovna: O pojišťovně [online]. 2022 [cit. 2022-03-06]. Dostupné z: <https://www.csobpoj.cz/o-spolecnosti>
6. Generali Česká pojišťovna. Generali Česká pojišťovna [online]. 2022 [cit. 2022-03-05]. Dostupné z: <https://www.generaliceska.cz/o-nas>
7. Kooperativa. O pojišťovně Kooperativa [online]. 2022 [cit. 2022-03-06]. Dostupné z: <https://www.koop.cz/pojistovna-kooperativa/o-pojistovne-kooperativa>
8. Shabashev, Georgii. Как оформить договор страхования [online]. 2019 [cit. 2021-12-01]. Dostupné z: <https://journal.tinkoff.ru/guide/dogovor-strahovaniya/>